

Kartlegging av naturtyper

Lyngen kommune, Troms fylke

Gunn-Anne Sommersel, Gunnar Kristiansen og Iulie Aslaksen

Kartlegging av naturtyper

Lyngen kommune, Troms fylke

Ecofact rapport: 502

www.ecofact.no

Referanse til rapporten:	Sommersel, G.-A., Kristiansen, G. og Aslaksen, I. 2016. Kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune, Troms fylke. Ecofact rapport 502, 80 s.
Nøkkelord:	DN håndbok 13, hengepiggrø, bakkesøte, furuplett, skorpepiggsopp
ISSN:	1891-5450
ISBN:	978-82-8262-500-5
Oppdragsgiver:	Fylkesmannen i Troms
Prosjektleder hos Ecofact:	Gunn-Anne Sommersel
Samarbeidspartnere:	
Prosjektmedarbeidere:	Gunnar Kristiansen og Iulie Aslaksen
Kvalitetssikret av:	Geir Arnesen
Forside:	Myra ved Sieddičhokka Foto: Gunn-Anne Sommersel

www.ecofact.no

INNHold

1 FORORD	1
2 SAMMENDRAG	2
3 INNLEDNING	3
4 METODE	4
4.1 DN HÅNDBOK 13	4
4.2 FELTARBEID	5
5 NATURGRUNNLAGET	6
6 RESULTATER	11
6.1 NATURTYPER	11
6.2 RØDLISTEDE ARTER	17
6.3 SVARTELISTEDE ARTER	17
6.4 OVERSIKT OVER KARTLAGTE OMRÅDER I LYNGEN KOMMUNE	18
7 ANDRE TYPER KARTLEGGINGER UTFØRT I LYNGEN KOMMUNE	20
8 VIDERE KARTLEGGING I LYNGEN KOMMUNE	21
9 FAKTA-ARK FOR NATURTYPELOKALITETER	24
9.1 LOKALITET 01. ARNENGA SØR	24
9.2 LOKALITET 02. ARNENGA NORD	27
9.3 LOKALITET 03. TYTTEBÆRDALEN	30
9.4 LOKALITET 04. VEST FOR ELVEJORDSVATNET	32
9.5 LOKALITET 05. NORD-VEST FOR ELVEJORDSVATNET	35
9.6 LOKALITET 06. OLDERNESET	39
9.7 LOKALITET 07. KARNESFJÆRA	42
9.8 LOKALITET 08. OLDERHOLMEN	45
9.9 LOKALITET 09. VEST FOR KARNESMYRA	48
9.10 LOKALITET 10. KARNESMYRA	51
9.11 LOKALITET 11. KOBBELEIRA VED KARNES	54
9.12 LOKALITET 12. NAUSTEBAKKEN	58
9.13 LOKALITET 13. VED SOLHAUG (SOLHAUGMYRA)	61
9.14 LOKALITET 14. FORHAMNA	64
9.15 LOKALITET 15. POLLNESET	66
10 FAKTAARK FOR TIDLIGERE KARTLAGTE LOKALITETER	70
10.1 LOKALITET 1 – KOPPANGEN 1	70
10.2 LOKALITET 2 – KOPPANGEN 2	73
10.3 LOKALITET 3 – KOPPANGEN 3	75
10.4 LOKALITET 4 – KOPPANGEN 4	77
10.5 LOKALITET 5 – GJERDELVA: LOKALITET MED GRÅOR-HEGGESKOG	79
10.6 LOKALITET 6 – GJERDELVA: LOKALITET MED KILDE OG KILDEBEKK UNDER SKOGRGRENSEN ..	80
11 KILDER	82

1 FORORD

Ecofact Nord har utført kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune. Kontrakt ble inngått i november 2014, og kostnadsrammen for arbeidet var kr 160 000,- (eks mva)

Arbeidet har bestått i feltundersøkelser sommeren 2015 for å finne og avgrense verdifulle naturtypelokaliteter, utarbeide egenskapsdata og shapefiler for lokalitetene, samt å skrive denne rapporten i løpet av våren 2016.

Gunn-Anne Sommersel har hatt hovedansvaret og utført størstedelen av arbeidet i felt. Iulie Aslaksen har vært prosjektmedarbeider. Gunnar Kristiansen har foretatt bestemmelser av vedboende sopp.

Kartleggingen har vært gjort på oppdrag fra Fylkesmannen i Troms. Ansvarlig hos oppdragsgiver har vært Heidi Marie Gabler. Takk for ryddig og godt samarbeid.

Tromsø
6. mai 2016

Gunn-Anne Sommersel

2 SAMMENDRAG

Det har blitt gjennomført en kartlegging av biologisk mangfold i Lyngen kommune. Metodikken har fulgt DN håndbok nr. 13. Områdene som har blitt kartlagt har vært fordelt på hovednaturtypene rikmyr (A05), ur og rasmark (B10), rik berglendt mark (B14), slåttemark (D01), naturbeitemark (D04), boreal hei (D22), rik sumpskog, kildeskog og strandskog (F06), gammel boreal lauvskog (F07), gammel sump og kildeskog (F14), gammel furuskog (F19), flommarkskog (F21), strandeng og strandsump (G05) og driftvoll (G06).

Kartleggingen har ført til at det har blitt avgrenset og beskrevet 15 lokaliteter med verdifulle naturtyper i kommunen, hvorav tre har A-verdi, syv har B-verdi og åtte har C-verdi.

Dette er første gangs kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune ved hjelp av moderne metodikk for naturtypekartlegging. Noen undersøkelser i forbindelse med konsekvensutredninger er gjort tidligere, og disse er tatt med der det er Ecofact Nord som har gjort undersøkelsene. Områder der naturmiljøet er kartlagt med annen metodikk er kun nevnt i egen liste. Det er åpenbart muligheter for å finne flere verdifulle lokaliteter som enda ikke er avgrenset.

3 INNLEDNING

Når det gjelder terrestriske naturtyper ligger ingen avgrensninger for Lyngen kommune i Naturbase. Det er kun registrert noen forekomster av ”Bløtbunnsområder i strandsonen” og ”Ålegrassamfunn”, begge marine naturtyper.

Dette er derfor førstegangs kartlegging av terrestriske naturtyper i Lyngen kommune. Kommunen og Fylkesmannen i Troms valgte å fokusere på pressområder. Områder i nærhet til Lyngseidet og strekningen fra og med Karneset og områdene videre sørover langs kysten til og med Pollneset, Lyngspollen og Furuflaten ble prioritert. I tillegg kommer områdene nordover fra Lyngseidet og opp til Elvejord. Prioriterte naturtyper som gammel kulturmark ble også trukket fram som et viktig fokus.

Denne rapporten presenterer resultatene fra kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune i 2015. I tillegg er det tatt med kopier av naturtypedata fra andre publiserte kartlegginger Ecofact Nord har utført i kommunen i andre sammenhenger. Resultatene oppsummeres og hver lokalitet beskrives i henhold til metodikken i DN-håndbok 13. Tidligere undersøkelser utført av andre er tatt med i eget kapittel. Sammen med rapporten leveres kartdata og egenskapsfiler knyttet til hver av de lokalitetene Ecofact har beskrevet. Forslag til videre undersøkelser er også nevnt.

4 METODE

4.1 DN Håndbok 13

Publikasjonen kjent som DN håndbok nr. 13 "Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold" ble første gang publisert i 1999. Håndbokas kanskje viktigste element er trolig utvelgelsen og beskrivelsen av et antall naturtyper som blir ansett som verdifulle, og dermed skal avgrenses og kartlegges. Det er arbeidet med å påvise, avgrense og beskrive forekomster av disse naturtypene som refereres til som "kartlegging av naturtyper" i de fleste sammenhenger. I håndboka blir de utvalgte naturtypene omtalt i en rekke fakta-ark, og det blir antydning ulike utforminger og hvordan verdisetting skal gjøres. De mest verdifulle områdene blir betegnet som "Svært viktige" (verdi A), og har såkalt nasjonal verdi. Utforminger med status "Viktig" (verdi B) har regional verdi. Det er også en tredje klasse av utforminger med lokal verdi (verdi C). Områder med verdi A eller B får en forvaltningsstatus som gjør at det må tas visse hensyn i henhold til lovverket. For eksempel kan det normalt kun gis midler til skjøtsel av kulturlandskap hvis arealene er verdisatt som A- eller B-områder.

En viktig del av verdisettingen er i følge håndboka å vurdere vegetasjonstypene i naturtypen, og hvilken truethetskategori disse vegetasjonstypene har. Følgende truethetskategorier er brukt: CR (critically endangered) – akutt truet; EN (endangered) – sterkt truet; VU (vulnerable) – noe truet; LR (lower risk) – hensynskrevende; LC (least concern) – livskraftig. Merk at disse kategoriene avviker fra navnsetting brukt i Norsk rødliste for naturtyper 2010.

Det kom en ny utgave av håndboka i 2006, som bygget på erfaringene fra kartleggingen som var gjort siden 1999. Denne utgaven ble igjen justert noe i 2007 i forbindelse med at det ble publisert en ny rødliste i 2006. Det var derfor nødvendig å implementere denne, og samtidig ble det gjort mindre justeringer.

I forkant av feltsesongen i 2014 kom det ytterligere revisjoner. Disse er nærmere knyttet til det nyere klassifiseringssystemet for naturtyper, "Naturtyper i Norge – NiN" (Halvorsen m. fl. 2009) og til rødlista for naturtyper fra 2011, som også er basert på NiN-systemet (Lindgaard og Henriksen 2011).

Fra og med 2015 tok Miljødirektoratet i bruk NiN 2.0 for det meste av naturtypekartlegging. Dette er et system som er under utvikling. Inntil det nye systemet er ferdig utviklet, vil en del kartlegging fortsatt foregå etter DN håndbok 13. Det er de reviderte faktaarkene fra 2014 som skal brukes for alle naturtyper untatt for skog og dammer. For de to siste skal DN håndbok 13 fra 2007 legges til grunn.

4.2 Feltarbeid

Feltarbeidet ble planlagt med utgangspunkt i føringene som var gitt av oppdragsgiver og kommunen (se innledningen, kap. 3).

På østsida av halvøya er utvalgte områder langs kysten fra og med Årøybuktneiset sørover til kommunegrensa undersøkt. Områder med rik berggrunn har blitt grundigere undersøkt enn områder med fattigere grunnlag. Dette gjelder særlig arealer ved Karnes, Solhaug og utover mot Pollneset.

På vestsida, langs Ullsfjorden, var fokus i stor grad potensielle kulturlandskap-områder. Her ble veinære områder prioritert, med visse unntak. Kulturlandskapet på Solli, og Arnenga som ligger på vestsida av Nordlenangsneset, ble begge grundig undersøkt.

I tillegg til disse på forhånd utvalgte områdene ble det valgt ut områder for nærmere undersøkelser under kjøring .

Hoveddelen av feltarbeidet ble utført i perioden fra siste del av juni til midten av juli. I tillegg ble søk etter vedboende sopp utført i september 2015. Gunn-Anne Sommersel var prosjektleder. Iulie Aslaksen og Gunnar Kristiansen var prosjektmedarbeidere.

5 NATURGRUNNLAGET

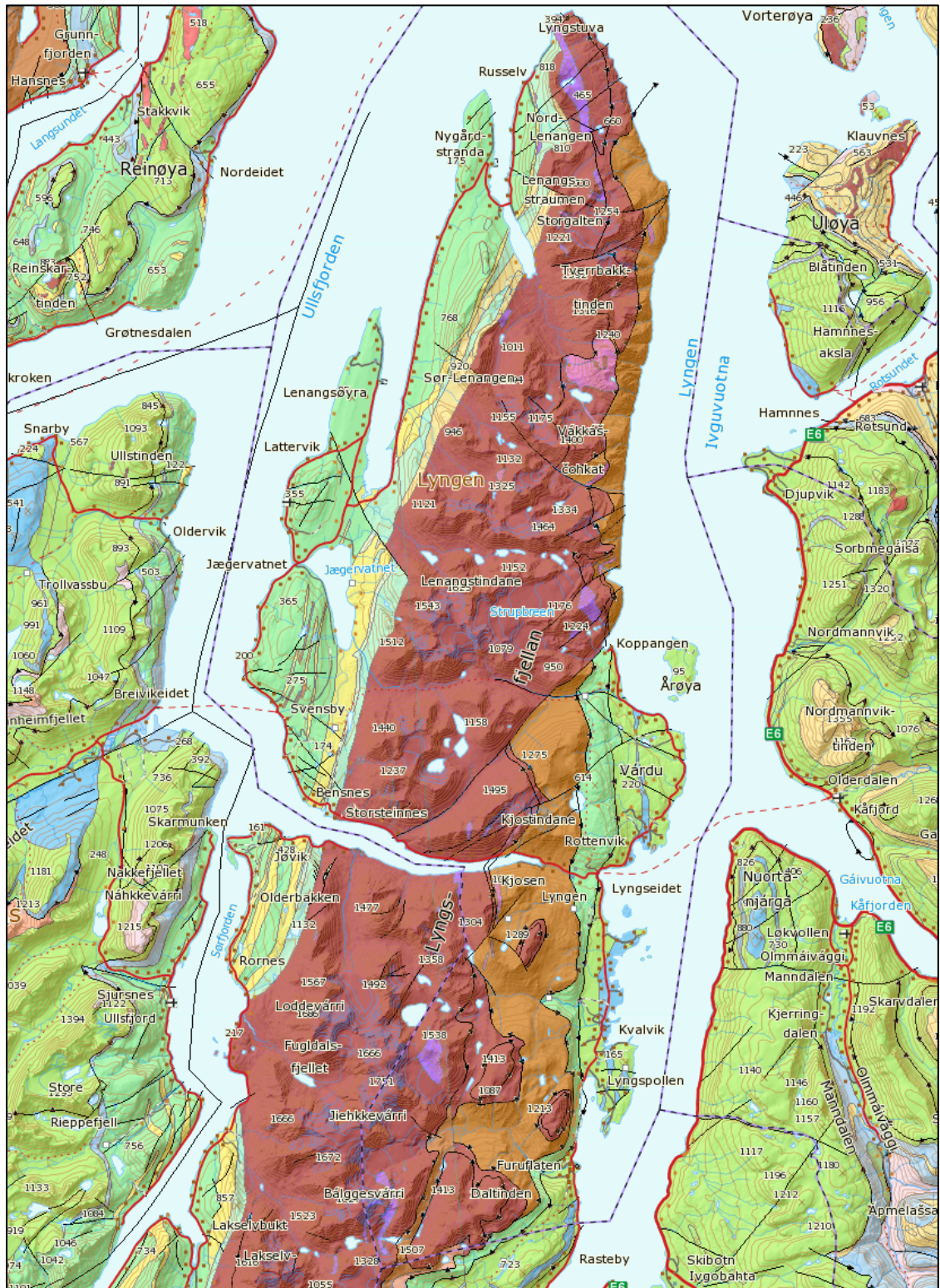
Lyngen er en kystkommune bestående av en større, avlang halvøy i nord-sør retning. Halvøya er nesten delt i to av en sidefjord av Ullsfjorden. Det er i tillegg noen mindre øyer som inngår.

Figur 1. Oversiktskart over Lyngen. Kilde: www.ngu.no/kart/arealisNGU/.

Mesteparten av Lyngenhelvøya består av høye fjell innskåret av daler og breer, i et bredt belte langs halvøyas akse. I tillegg er det lavere landskapspartier langs indre deler av Lyngenfjorden og storparten av Ullsfjorden.

De høye fjellene i sentrale deler består for en stor del av gabbro som i liten grad forvitres. I lavereliggende områder langs fjordene er det derimot mindre motstandsdyktige bergarter, og flere av disse danner godt grunnlag for plantevekst i den grad de kommer i kontakt med det aktive vekstlaget i jordsmonnet.

Figur 2 Berggrunnskart over Lyngen kommune. De mest baserike områdene er markert med lys blå, lys grønt og gult. Kilde: www.ngu.no/kart/arealisNGU/.

Naturgeografisk har kommunen forekomster av mellomboreal -, nordboreal- og alpin sone.

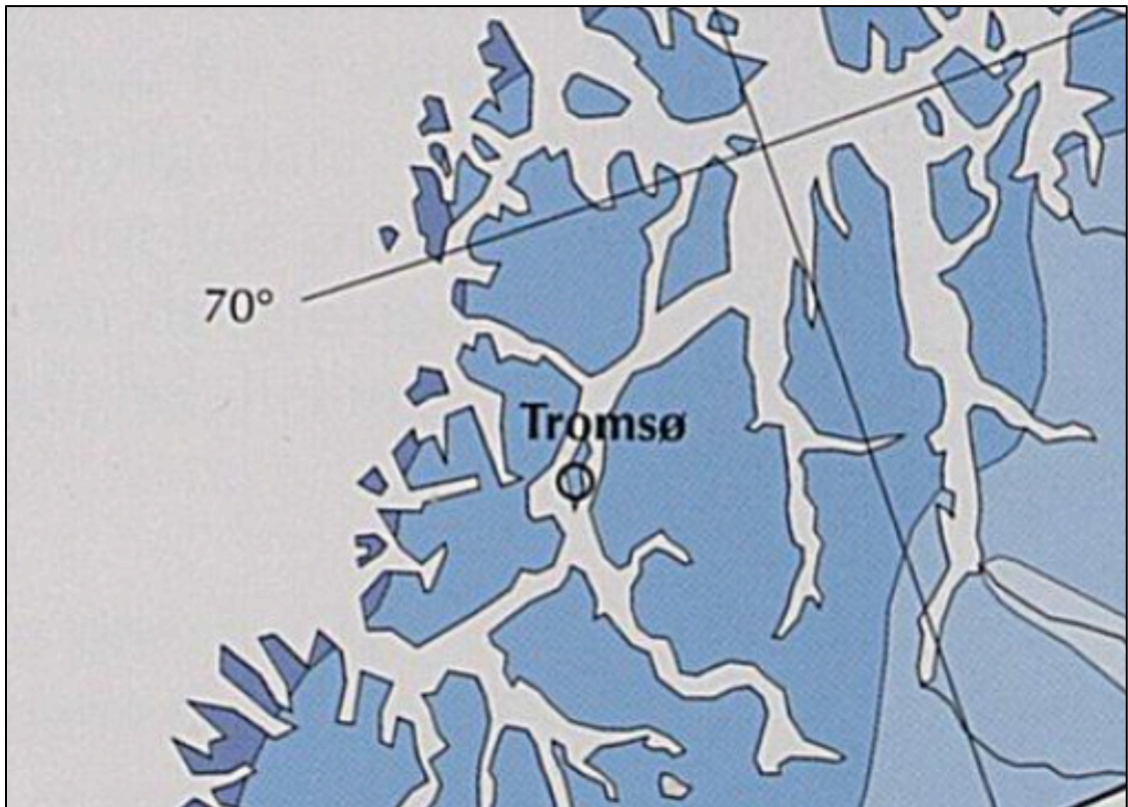
Figur 3 Utsnitt av vegetasjonssonekart over Lyngen kommune og tiliggende områder. Mellomboreal har lys grønn markering; Nordboreal har mørk grønn markering og alpin sone har blå markering. Hentet fra "Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon, Moen, 1998

Mellomboreal sone fins hovedsakelig langs kystlinja lengst inn på halvøya. Denne sonen domineres generelt av skog med bjørk, gråor, rogn og selje og osp i tillegg til enkelte områder med furu. Velutviklet gråor-heggeskog og lågurtskog skiller denne sonen fra den nordboreale. I tillegg er det godt med myr, hovedsakelig strengmyr og bakkemyr. Jordbrukslandskapet med dyrket mark er viktig i denne sonen.

Nordboreal sone er høyere opp i terrenget, og lengst nord på halvøya. Den avgrenses oppad av den klimatiske skoggrensa. I Lyngen karakteriseres sonen av bjørkeskog, osp, vierarter og rogn. Det kan komme innslag av fjellplanter. Også i nordboreal sone er det mye myr. Når det gjelder kulturmarker så er denne sonen for det meste brukt som beiteområder.

Alpine soner som klimatisk sett ikke har grunnlag for skogdannelse, forekommer i de noe høyereliggende områdene spredt i hele kommunen.

Hoveddelen av kommunen er i svakt oseanisk seksjon i henhold til Moen 1998 (figur 4). I denne seksjonen vil det normalt være noe mindre nedbør enn på ytterkysten av fylket. Vintertemperaturene vil normalt være noe lavere enn på ytterkysten. Topografien i kommunen modifierer imidlertid denne overordnede klimatiske gradienten. Breene og de høye fjellene i kommunen drar ned betydelige mengder nedbør og genererer mye overskyet vær, og vil også øke vintertemperaturen noe.

Figur 4 Utsnitt av vegetasjonsseksjonskart over Lyngen kommune og tilliggende områder. Hoveddelen av kommunen er i svakt oseanisk seksjon. I tillegg er det et mindre område i sørøstlig del av kommunen i overgangsseksjonen Hentet fra "Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon, Moen, 1998

Et lite område lengst sørøst i kommunen tilhører overgangsseksjonen, og har lavere nedbør, varmere somre og kaldere vintre.

Vegetasjonen knyttet til svakt oseanisk seksjon er relativt fuktige skoger og en god del myr. Det lokale, fuktige klimaet forsterker denne tendensen ytterligere.

Kulturpåvirkningen på biologisk mangfold i kommunen kommer i første rekke fra områder med bosetting, hvorav den største er i Lyngseidet. Imidlertid er det spredt bebyggelse mer eller mindre hele veien langs begge fjordene på de lavereliggende strandflatene. Det viktigste unntaket er på nordøstsida av halvøya. Der det er bebyggelse har primærnæringene med fiske og jordbruk hatt størst påvirkning. Friluftsliv har en del betydning i kommunen, også som næringsvei, i tillegg til noe annen industri som for eksempel på Furuflaten.

Store deler av Lyngen kommune er vernet. Det største av disse verneområdene er Lyngsalpan landskapsvernområde, og omfatter hele det alpine området langs de

sentrale delene av halvøya. I tillegg kommer Sørlenangsbotn naturreservat, hvor man verner et av de mest urørte strandengområdene i Troms; Stormyra naturreservat med vern av et vakkert myrlandskap med stor variasjon i myrtyper og med rikt fugleliv; Karnes naturreservat hvor verneformålet er hekkeområde for sjøfugl samt strandengvegetasjon;

Årøya landskapsvernområde med dyrelivsfredning hvor verneformålet er hekkeområde for sjøfugl.

I tillegg til dette er det fire vassdrag, Lyngdalselva, Kvalvikelva, Jægerelva og Botnelva, som er varig vernet mot utbygging av kraftverk på over 1 MW. Disse elvene er imidlertid ikke automatisk vernet mot andre typer inngrep, og det er også mulig å søke om utbygging av minikraftverk (kraftverk med inntil 1 MW i størrelse).

6 RESULTATER

6.1 Naturtyper

Kartleggingen sommeren 2015 resulterte i avgrensning av femten verdifulle naturtypeforekomster (tabell 1). I fire av forekomstene er det mosaikk av av to hovednaturtyper. Mosaikk av delnaturtyper ble registrert i seks av forekomstene.

Tabell 1. Oversikt over avgrensede naturtypeforekomster i forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune i 2015.

Lok. nr	Lokalitetsnavn	Naturtyper	Delnaturtyper	Verdi	Areal (daa)
1	Arnenga sør	D01 - Slåttemark	D0127 – Rik slåtteeeng D0132 – Rik slåttemarkskant	B	76
2	Arnenga nord	D22 – Boreal hei (70%) B14 – Rik berglendt mark (30%)	D2201 – Rik boreal hei B1401 – Rikt berg B1402 – Rik grunnlendt mark	B	228
3	6.1.1.1.1.1	T F08 – Gammel barskog	F0802 – Gammel furuskog	C	1 000
4	6.1.1.1.1.2	V 6.1.1.1.1.3 A05 – Rikmyr	A0504 - Skog- og krattbevokst rikmyr i høgereliggende strøk	C	24
5	6.1.1.1.1.4	N F05 – Gråor-heggeskog (70%) O F06 – Rik sumpskog (30%)	F0501 – Flommarkskog F0601 – Rik sumpskog	B	116

		o r				
		E l v e j o r d s v a t n e t				
6	6.1.1.1.1.5	C	F07 – Gammel lauvskog	F0702 – Gammel bjørkesuksesjon	C	31
		l d e r n e s e t				
7	6.1.1.1.1.6	K	6.1.1.1.1.7	G05 – Strandeng og strandsump	G0521 – Semi-naturlig straandeng	C 9
		a r n e s f j æ r a				
8	6.1.1.1.1.8	C	6.1.1.1.1.9	B14 – Rik berglendt mark	B1401 - Rikt berg B1402 – Rik grunnlendt mark	C 4
		l d e r h o l l r e n				
9	6.1.1.1.1.10	V	F06 – Rik sumpskog	F0601– Rik sumpskog	C	32
		e s t				
		f o r				
		K a r n e s r y r a				
10	Karnesmyra	A05 - Rikmyr		A0504 - Skog- og krattbevokst rikmyr i høgereliggende strøk	C	250
11	Kobbeleira ved	G05 – Strandeng og strandsump	G0520 – Naturlig strandeng		B	41

	Karnes	(85%) G06 – Driftvoll (15%)	G0604 – Ferskvannspåvirket driftvoll		
12	Naustebakken	B14 – Rik berglendt mark	B1401 - Rikt berg B1402 – Rik grunnlendt mark	B	5
13	Ved Solhaug (Solhaugmyra)	A05 - Rikmyr	A0502 - Åpen ekstremrikmyr i høgereliggende strøk	A	239
14	Forhamna	B10 – Ur og rasmark	B1001 – Kalkrik ur og rasmark	C	5
15	Pollneset	B14 - Rik berglendt mark (80%) D04 – Naturbeitemark (20%)	B1401 – Rikt berg B1402 – Rik grunnlendt mark D0434 – Rik beitemarkskant	A	96

Tabell 2. Oversikt over avgrensede naturtypeforekomster innenfor hver hovednaturtype og delnaturtype fordelt på verdi. Noen naturtypeforekomster består av mosaikk av flere naturtyper, derfor er det flere naturtyper i tabellen enn antall avgrensninger. Naturtypens rødlistekategori er angitt i parentes.

	Antall naturtyper fordelt på verdi		
	A	B	C
A Våtmark (3)			
A05 – Rikmyr ("Åpen myrflate" NT)	1		2
B Åpen naturlig fastmark (4)			
B10 – Ur og rasmark			1
B14 – Rik berglendt mark	1	1	1
D Kulturlandskap (3)			
D01 – Slåttemark (EN)		1	
D04 – Naturbeitemark (Kulturmarkseng, VU)	1		
D22 – Boreal hei (DD)		1	
F Skog (5)			
F05 – Gråor-heggeskog		1	
F06 – Rik sumpskog (Kilde og kildeskogsmark, NT)		1	6.1.1.1.1.11 1
F07 – Gammel lauvskog			6.1.1.1.1.12 1
F08 – Gammel barskog			6.1.1.1.1.13 1
G Fjæresone (3)			
G05 – Strandeng og strandsump (NT)		1	1
G06 - Driftvoll		1	

De tre områdene med verdifull våtmark er alle rikmyrer på østsida av Lyngenhelvøya, og kan kategoriseres som åpen myrflate, en nær truet (NT) naturtype. Alle tre er under skoggrensa og befinner seg i områder med dolomittmarmor i berggrunnen. Solhaugmyra (lok. 13) har A-verdi og framstår som noe rikere enn de andre, og er dessuten i god tilstand uten vesentlige inngrep. De to andre er lenger nord ved Elvejordsvannet (lok. 4) og på Karneset (lok. 10), og begge har C-verdi. Vi registrerte også en fjerde lokalitet øst for Lyngspollen, mellom Sieddičohkka, Forhamntinden og Polleidet. Denne myra er stor og framstod som rikmyr i noen av de delene vi besøkte. Vi har ikke gjort en full undersøkelse, men myrområdet kan ha høy naturtypeverdi, og bør prioriteres for nærmere undersøkelse. Det er også sannsynlig at det er langt flere myrområder som bør kartlegges i kommunen.

Åpen naturlig fastmark med verdi som naturtype opptrer på rikere bergarter som dolomittmarmor, glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitter i området ved Karneset (lok. 8 Olderholmen har C-verdi, lok. 12 Naustebakken har B-verdi). I tillegg kommer Forhamna (lok 14) med C-verdi og Pollneset (lok. 15) som har A-verdi. Det er i disse områdene vi registrerte de eneste to funnene av rødlistede karplanter; hengepiggrø (NT) og bakkesøte (NT).

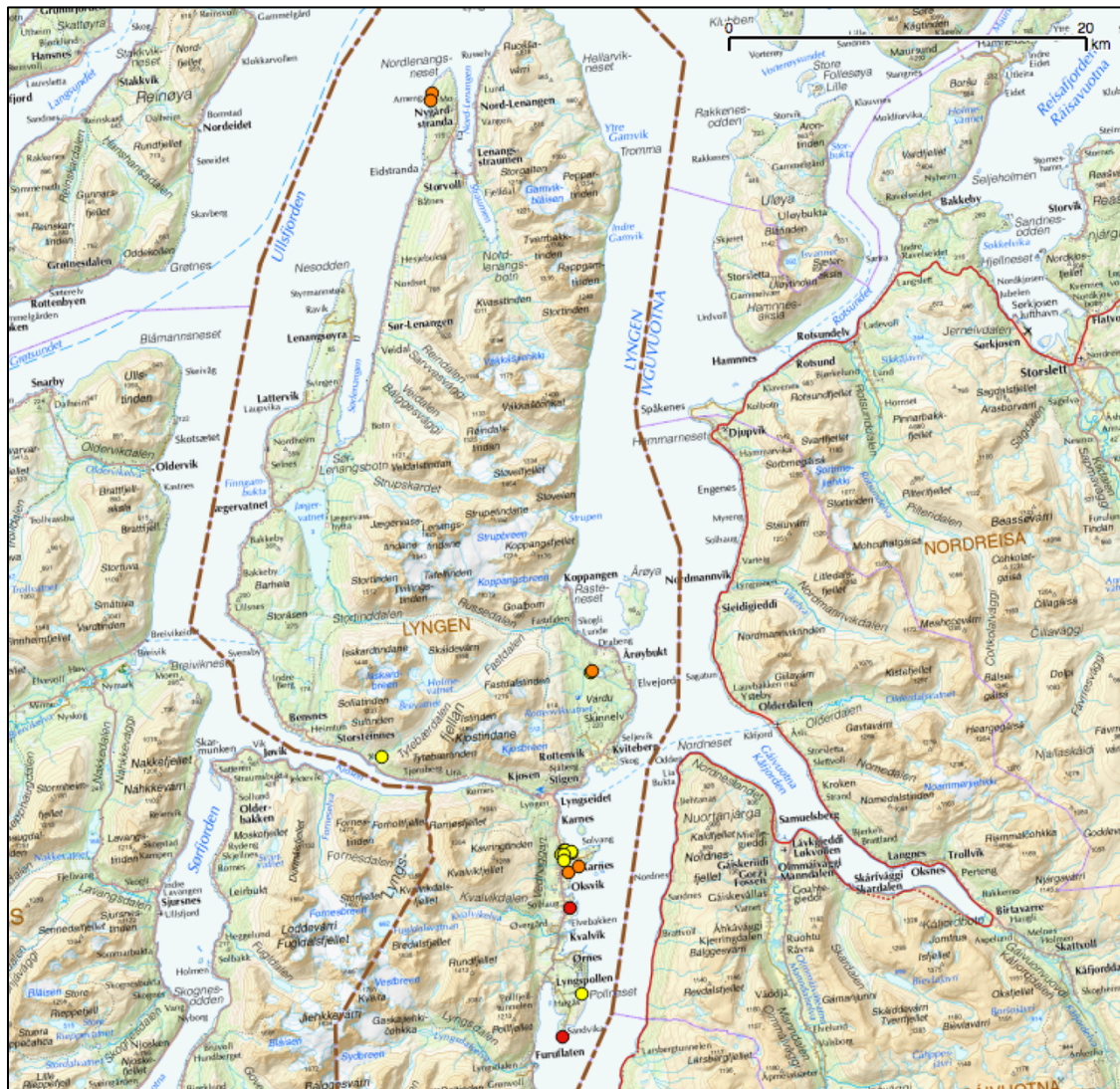
Kulturlandskap fins på strandflata langs store deler av kystlinja i kommunen. Det meste av disse arealene er eller har vært fulldyrket mark/eller vesentlig gjødslet mark, og man kan se fra veien at de har minimalt med verdi som naturtype. Noen slike områder så ut til å være tvilstilfeller, og ble nærmere undersøkt. Dette gjelder Solberg helt i sørøstre del av kommunen, beitelien i overkant av bebyggelsen i nedre del av Lyngsdalen, Forhamna, Indre Karnes samt Elvejord på østsida av Lyngenhelvøya. På vestsida av halvøya ble også gården på Solvoll nærmere undersøkt uten at vi kunne sette verdi som naturtype i henhold til håndbok 13. Det ble totalt funnet to områder som inneholdt kulturlandskap med verdi som naturtype i kommunen. Arnenga, et gammelt småbruk som ligger på vestsida av halvøya ved Nord-Lenangen, rett vest for Juråsen, har berggrunn relativt kalkrik med fylitt og glimmerskifer og gir noe baserike forhold. Stedet har dels en gammel slåttemark med A-verdi, og dels boreal hei, også med A-verdi. Slåttemarka har sannsynligvis også vært beita, men har i dag et artsinventar som peker mest i retning av slått. Begge naturtypene har relativt god tilstand, men riktig skjøtsel bør opprettholdes. Det andre området er på Pollneset på vestsida av Lyngenhelvøya. Dette er en rik naturbeitemark som inngår i mosaikk med rik berglendt mark (begge med A-verdi) på sagvanditt (fylkesstein for Troms). Området blir fortsatt holdt noe i hevd med beite av sau, men skjøtselen bør vurderes nærmere for om mulig å ha sambeite.

Skogsnaturtypene som ble avgrenset befinner seg i tre adskilte områder; to avgrensninger ved Karneset (lok. 6 og 9), en ved Elvejordsvatnet (lok. 5) og en i Tyttbærdalen (lok. 3). Avgrensningene inneholder til sammen fem ulike naturtyper. Tre av disse naturtypene er betinget av vannforholdene i området. Dette er flommarkskog og gammel sump- og kildeskog ved Elvejordsvatnet og rik sumpskog, kildeskog og strandskog ved Karnesmyra. De to siste skogsnaturtypene er gammel

skog; gammel furuskog i Tyttebærdalen og gammel boreal lauvskog på Olderneset ved Karnes.

I fjæresonen ble det avgrenset to naturtypeforekomster (lok. 7 Karnesfjæra og 11 Kobbeleira ved Karnes) alle i indre deler av Karneset. På nordsiden av halvøya ble kun en mindre strandeng registrert, og på sørsiden en mer velutviklet og større med tilhørende velutviklet driftvoll.

Resultatene fra naturtypekartleggingen i Lyngen kommune i 2015 omfatter femten avgrensninger av naturtypelokaliteter (tabell 2). Av disse er to svært viktige (A-verdi), fem er viktige (B-verdi) og 8 er av lokal verdi (C-verdi). Alle de avgrensede områdene, unntatt Tyttebærdalen (lokalitet nr 3), er lokalisert på de middels rike til rike strandflatene langs kysten, både på øst- og vestsida av Lyngen-halvøya. Ti av de femten lokalitetene er dessuten konsentrert rundt den rikeste berggrunnen i kommunen, i strekningen fra og med Karneset til og med Pollneset.

Figur 3. Kart over hele Lyngen kommune, som viser lokalisering av de femten lokalitetene som beskrives i denne rapporten. Rød farge viser til verdi A (svært viktig), oransje verdi B (viktig) og gul farge verdi C (lokal verdi).

I tillegg til de 15 lokalitetene som ble avgrenset i 2015, har Ecofact Nord kartlagt i Koppangen (ved veienden i nordøst) og langs Gjerdelva (løper fra Kvalvikfjellet mot Lyngseidet) i forbindelse med ulike konsekvensutredninger. Tabell 3 viser en oversikt over naturtypene som er avgrenset i disse undersøkelsene.

Tabell 3. Oversikt over lokaliteter som er kartlagt før 2015 i forbindelse med kartlegging av biologisk mangfold i Lyngen kommune i andre sammenhenger enn naturtypekartlegging.

Lok. nr	Lokalitetsnavn	Naturtyper	Delnaturtyper	Verdi	Areal (daa)
18	Koppangen 1	B07, B10	B0706, B1002	B	30
19	Koppangen 2	B10	B1002	C	11
20	Koppangen 3	F21	F2101	C	18
21	Koppangen 4	F04, F07	F0406, F0705	B	25
	Gjerdelva 1	Gråor-heggeskog/flommarksskog		B	
	Gjerdelva 2	Kilde og kildebekk under skoggrensen		C	

Faktaark for disse lokalitetene er kopiert inn i denne rapporten, kapittel 11.

6.2 Rødlistede arter

Det ble registrert to rødlistede karplantearter i naturtypelokalitetene og to rødlistede sopp (se tabell 3).

Tabell 4. Liste over rødlistede arter som er påvist i de avgrensede lokalitetene i 2015

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Kategori	Lokalitet
Karplanter:			
Bakkesøte	<i>Gentianella campestris</i>	NT	12 - Naustebakken
Hengepiggrø	<i>Lappula deflexa</i>	NT	16 – Forhamna
Sopp:			
Furuplett	<i>Chaetodermella luna</i>	NT	3 - Tyttebærdalen
Skorpepiggsopp	<i>Gloidon strigosus</i>	NT	5 – Nordvest for Elvejordsvatnet

Bakkesøte ble funnet i rik berglendt mark (B14). Hengepiggrø vokste i en kalkrik ur (B10). Furuplett ble registrert på en stor, litt eldre furustokk, mens skorpepiggsoppen ble funnet på en grov seljestokk, begge i gammel furuskog (F19).

6.3 Svartelistede arter

Ingen svartelistede arter ble registrert i noen av lokalitetene.

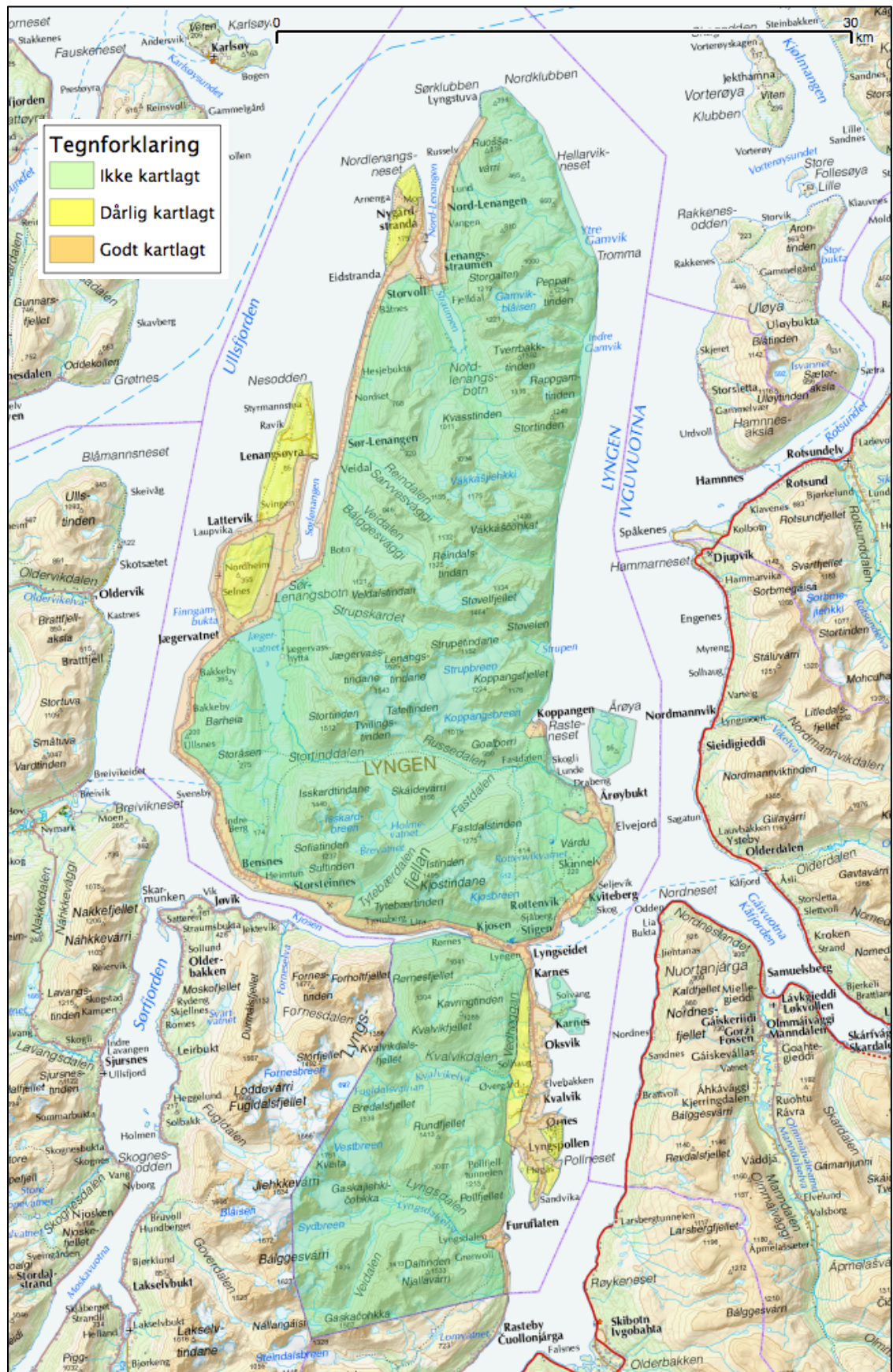
6.4 Oversikt over kartlagte områder i Lyngen kommune

Dette er første gangs kartlegging av verdifulle naturtyper i henhold til DN håndbok 13 i Lyngen kommune.

Med referanse til kapittel 7.7 i håndboka gjøres det her rede for hvor mye areal som er befart, og hvor detaljert det er kartlagt. Følgende kategorier skal brukes:

- Fullstendig kartlagt: De aller fleste A- og B- lokaliteter for alle naturtyper skal være kartlagt.
- Godt kartlagt: En stor andel av A- og B-lokaliteter for alle eller de fleste naturtypene er kartlagt.
- Dårlig kartlagt: En mindre andel av A- og B- lokaliteter for alle eller noen naturtyper er kartlagt.
- Ikke kartlagt.

Se figur 4 for dekningskart.

Figur 4. Dekningskart for naturtypekartlegging i Lyngen kommune.

7 ANDRE TYPER KARTLEGGINGER UTFØRT I LYNGEN KOMMUNE

Det er flere andre kartlegginger av natur som er gjennomført i Lyngen kommune. Ingen av disse er naturtypekartlegging i henhold til DN håndbok 13. De tas med her som en liste med referanser for oversiktens skyld.

- NVE – Jægerelva: www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/verneplan-for-vassdrag/troms/203-3-jaegerelva/
- NVE - Botnelva (Strupskardelva): www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/verneplan-for-vassdrag/troms/203-4-botnelva-strupskardelva/
- NVE - Kvalvikelva (Goalsejohka): www.nve.no/vann-vassdrag-og-miljo/verneplan-for-vassdrag/troms/204-1-kvalvikelva-goalsejohka/
- Skog og landskap: Vegetasjon og beite i området Kvalvikelva – Koppangen i Lyngen kommune. Rapport fra vegetasjonskartlegging. www.skogoglandskap.no/filearchive/oppdrrapport_1007.pdf
- [Forvaltningsplan for Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid Suodjemeahcci](#)
https://www.google.no/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjQkdT77cTMAhWDC5oKHY_7A8EQFggiMAE&url=http%3A%2F%2Fdocplayer.no%2F4754021-Forvaltningsplan-for-lyngsalpan-landskapsvernomrade-ittugaisaid-suodjemeahcci.html&usg=AFQjCNFEjMILv8j4crk9bFG2DiJE1wI3hw&sig2=kHa2orBR0Ojrz9bsvsy97g
- [Forvaltningsplan Årøyholmen friluftsområde og Årøya landskapsvernområde](#)
<http://www.lyngen.kommune.no/forvaltningsplan-aroeyholmen-friluftsomraade-og-aroeya-landskapsvernomraade.4806478.html>
- Melby, M. W. 2012. Utprøving av metode for kartlegging og verdivurdering av landskap. Pilotprosjekt i Lyngen kommune, Troms fylke. Miljøfaglig Utredning rapport 2012-42, ISBN 978-82-8138-617-4.

8 VIDERE KARTLEGGING I LYNGEN KOMMUNE

Som dekningskartet over kommunen viser, er det svært store arealer i kommunen som enda ikke er kartlagt i henhold til DN Håndbok 13. Store deler av dette er imidlertid høytliggende fjellområder som har lavt potensial for å ha verdifulle naturtypeforekomster. Mange områder er også i så bratt lende at de er relativt utilgjengelige. Det er likevel en del områder som bør undersøkes, også i fjellområdene:

1) Fra kommunegrensa sørøst i kommunen til og med Furuflaten og Lyngsdalen

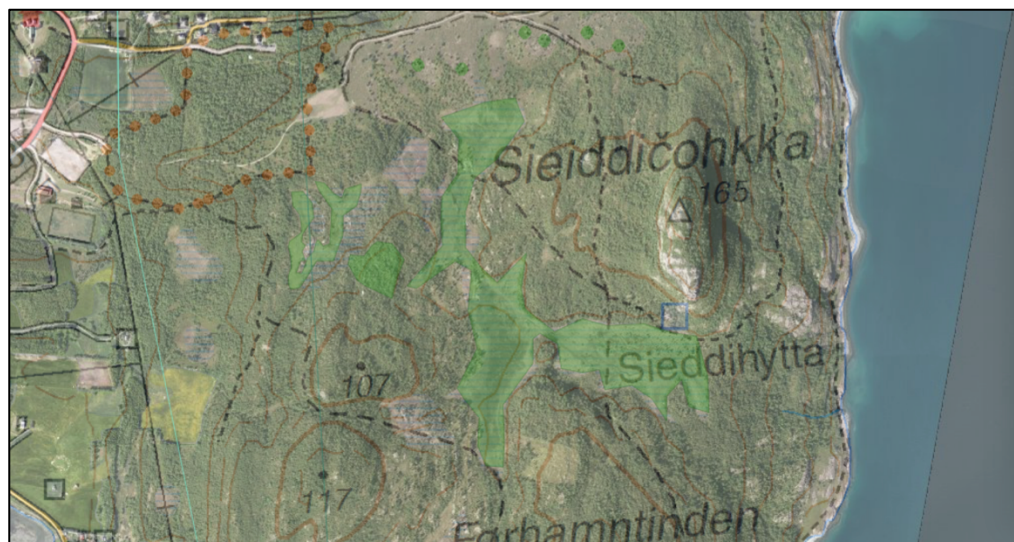
- Kabelbuktelva, både som mulig gråorskog med rødlistede sopparter og som mulig kakrik bekkekløft.

2) Furuflaten og Lyngsdalen

- Turbide elver som Lyngselva har ofte en spesiell moseflora med spesialister som er tilpasset siltige elvebredder. Blant annet arten gulltann-nikke (*Pohlia vexans*) er en av disse. Denne arten har vært i kategorien sårbar (VU) på rødlista, men står i dag på DD på grunn av stor usikkerhet om trusler og populasjonsstørrelse. Dette i tillegg til muligheter for utbygging av minikraftverk, og at området egner seg til friluftsliv gjør at området bør undersøkes.

3) Lyngspollen

- Skogen i den østvendte lia av Pollfjellet som er kartlagt tidligere.
- Ved Sieiddiçhokka: Dette er en delvis kartlagt lokalitet som ligger på østsida av Lyngenthalvøya, rett sør for Ørnes, ved foten av Sieiddiçhokka. Ved hjelp av flyfoto er hele myrområdet avgrenset, men kun deler er undersøkt, og vi finner det mest riktig å anbefale at myra blir undersøkt i sin helhet før man lager en endelig avgrensning og setter verdi. Vårt inntrykk er at dette potensielt er en naturtype med A-verdi.

Naturtypen er rikmyr (A05) med utforming åpen ekstremrikmyr i høgereliggende strøk, MB-LA (A0502) i noen av de områdene vi har besøkt. Lokaliteten er stor, men for liten del er undersøkt til å fastslå at dette gjelder større deler av området.

Myra ved Sieiddiçhokka,

4) Kvalvik – Karneset

- Ytre halvdel av Karneset bør undersøkes med tanke på gammel kulturmark/beiteskog og ytterligere forekomster av rik berglendt mark.

5) Lyngseidet – Kjosen, inkludert Tyttbærdalen

- Søk etter rødlistede sopparter i gråorskogen ved Gjerdelva.
- Kartlegge brakkvannsdelta/strandeng i bunnen av Kjosen.

6) Rottenvik – Koppangen

- Kartlegge skogen knyttet til Storelva

7) Storsteinnes – Jægervatnet

- Undersøke den antatte flommarksskogen langs Trollvasselva, med fokus på sopp.
- Undersøke noen av myrområdene med tanke på å finne rikmyr.

8) Sør-Lenangen og Lenangsøyra

- Halvøya utenfor Nord-Lenangen bør undersøkes nærmere for flere kulturmarkstyper som for eksempel beiteskog. Det samme gjelder muligens også halvøya utenfor Sør-lenangen.

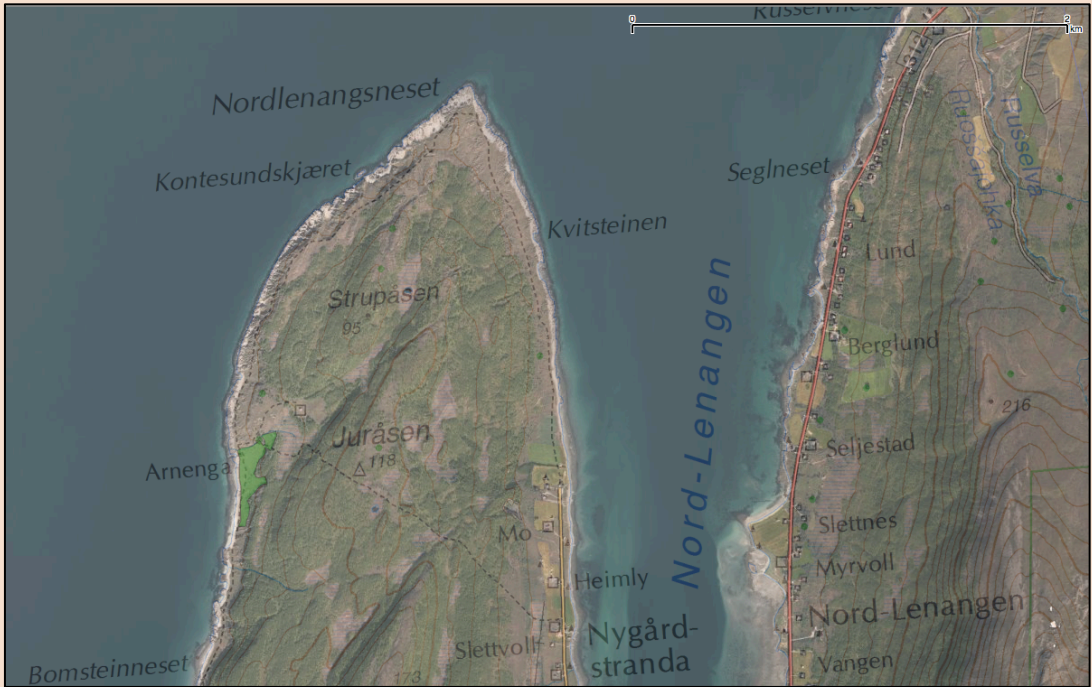
9) Fjellområdene i sentrale deler av halvøya

- Flekkvise forekomster av bergarten serpentinisert perioditt fins langs hele fjellkjeden i sentrale deler av kommunen. Dette er en bergart som kan indikere forekomst av verdifulle naturtyper.

9 FAKTA-ARK FOR NATURTYPELOKALITETER

9.1 Lokalitet 01. Arnenga sør

Naturtype (%):	D01 – Slåttemark	
Delnaturtype(r):	D0127 – Rik slåtteeng D0132 – Rik slåttemarkskant	
Suppl. naturtype(r) (%):		
Areal:	76 daa	
Verdi:	B	
Kartlegger:	Gunn-Anne Sommersel og Iulie Aslaksen	
Undersøkt dato:	11. juli 2015	

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 11. juli 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på vestsida av Nordlenangneset lengst nord på Lyngenhelvøya i Lyngen kommune, og er eksponert mot den ytre delen av Ullsfjorden. Området er avgrenset av åpne, kalkrike heier og knauser både i nord og sør, lavvokst skog i øst og ellers stranda langs fjorden.

Berggrunnen består av fylitt, glimmerskifer (geo.ngu.no), og framstår stedvis som relativt baserik. Løsmassene er hovedsakelig tykk strandavsetning, avgrenset av tynn

marin avsetning i nord og forvittringsmateriale i skråninga øst for enga. Imidlertid er det også en del skjellsand i enkelte områder noe som setter sitt preg på vegetasjonen. Området er i nordboreal sone, svakt oseanisk seksjon.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Det er noe usikkerhet knyttet til hvorvidt denne enga skal klassifiseres som slåttemark eller beitemark. Vegetasjonen i det avgrensede området er klassifisert som beitemark i økonomisk kartverk.

Lokaliteten Arnenga i Lyngen kommune er dels rik slåtteeeng (D0127) og dels rik slåttemarkskant (D0132). Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Enga er svært artsrik for å være i dette geografiske området. Innslaget av urter er uvanlig stort. Det er ingen vesentlig forekomst av typiske beitemarkarter. Feltsjiktet er relativt jevnt i de delene av enga hvor jordsmonnet går dypt. Det er svært lite ettårige arter, og kun moderat forekomst av de artene som beitedyr normalt unngår. Vi vurderer det derfor slik at naturtypen hovedsakelig er rik slåtteeeng (D0127) i mosaikk med rik slåttemarkskant (D0132). Den siste opptrer spredt i mindre arealer.

Artsmangfold

Enga framstår som svært artsrik, med mange arter som er vanligst forekommer på eng. De hyppigst forekommende grasartene var fjellgulaks (*Anthoxanthum nipponicum*), dunhavre (*Avenula pubescens*), engkvein (*Agrostis capillaris*), sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*), rødsvingel (*Festuca rubra*), geitesvingel (*Festuca vivipara*), marigras (*Hierocloë odorata*), fjelltimotei (*Phleum alpinum*), fjellrapp (*Poa alpina*) og smårapp (*Poa pratensis irrigata*).

Forekomsten av urter er også stor, med ryllik (*Achillea millefolium*), nyseryllik (*Achillea ptarmica*), fjellmarikåpe (*Alchemilla alpina*), sibirgrasløk (*Allium schoenophrasum*), vanlig kattedot (*Antennaria dioica*), setermjelt (*Astragalus alpinus*), harerug (*Bistorta vivipara*), marinøkkel (*Botrychium lunaria*), bekkeblom (*Caltha palustris*), blåklokke (*Campanula rotundifolia*), karve (*Carum carvi*), fjellbakkestjerne (*Erigeron borealis*), lodnerubloom (*Draba incana*), fjelløyentrøst (*Euphrasia wettsteinii*), bleiksøte (*Gentianella aurea*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), enghumleblom (*Geum rivale*), tiriltunge (*Lotus corniculatus*), engsoleie (*Ranunculus acris*), krypssoleie (*Ranunculus repens*), småengkall (*Rhinanthus minor*), engsyre (*Rumex acetosa*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*), følblom (*Scorzoneroidees autumnalis*), småbergknapp (*Sedum annuum*), fjellsmelle (*Silene acaulis*), fjellsmelle (*Silene acaulis*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*), bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*), ballblom (*Trollius europaeus*) og engfiol (*Viola canina*). Flere av disse indikerer kalkrik berggrunn.

Bruk, tilstand og påvirkning

Området har sannsynligvis vært slått tidligere. I dag slås det ikke, men det kan se ut som om engene beites sporadisk/har vært beitet inntil nylig. Marka framstår som åpen mark, uten trær. Det er en viss opphopning av organisk materiale i feltsjiktet, noe som vil bidra til økt gjengroing.

Fremmede arter

Det ble ikke registrert noen fremmede arter i området.

Del av helhetlig landskap

Det er 200 m til nærmeste hus, hvor det også er noen enger som ligger brakk. Disse engene er våtenger, og ser ut til å ha vært gjødslet noe mer. 1,5 km unna ligger nærmeste bygd med flere småbruk og et fiskebruk.

Skjøtsel og hensyn

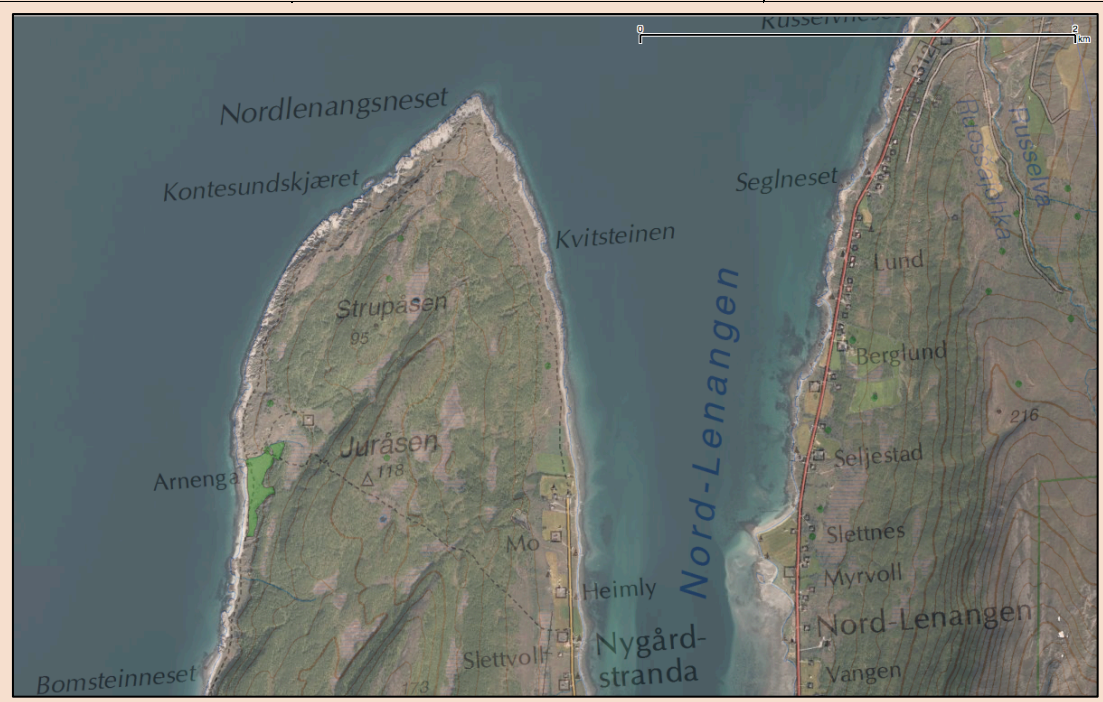
Det bør utarbeides en skjøtselsplan hvor driftshistorien kartlegges og passende skjøtsel innføres.

Verdivurdering

Området er nokså stort (88 daa). Det ble registrert to grunntyper og observert 24 arter som begunstiges av ekstensiv hevd. Tilstanden som kulturmark er relativt god med svært liten grad av gjengroing. Det er langt til nærmeste verdifulle kulturmark. Det kan se ut som det er/har inntil nylig vært sporadiske beitedyr i området. Området vurderes totalt å ha verdi B.

9.2 Lokalitet 02. Arnenga Nord

Naturtype (%):	D22 – Boreal hei (70%)
Delnaturtype:	D2201 – Rik boreal hei
Suppl. naturtype (%):	B14 (30%) – Rik berglendt mark: B1401/B1402
Areal:	228 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	11. juli 2015

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 11. juli 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på vestsida av Nordlenangneset lengst nord på Lyngenhavvøya i Lyngen kommune, og er eksponert mot den ytre delen av Ullsfjorden. Området er avgrenset mot, naturbeitemark, myr, strandberg, bjørkeskog og kalkrike knauser.

Berggrunnen består av fylitt, glimmerskifer (geo.ngu.no), og gir baserike forhold. Løsmassene er hav-, fjord- og strandavsetning med varierende tykkelse. Flekkvis er det grunnlendt mark og knauser som stikker opp i dagen. Området er i nordboreal sone, svakt oseanisk seksjon.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypene innenfor avgrensningen er boreal hei (D22) med delnaturtype rik boreal hei (D2201) og rik berglendt mark (B14) med delnaturtypene rikt berg (B1401) og rik grunnlendt mark (B1402). Disse opptrer i mosaikk.

Lokaliteten Arnenga nord, i Lyngen kommune, er for det meste rik boreal hei (D2201) i mosaikk med fattigere boreal hei. Heia er under gjengroing med bjørk. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Lokaliteten Arnenga nord, i Lyngen kommune, har også grunnlendt mark i tillegg til rik boreal hei. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Heia består av ulike lyngarter i tillegg til forekomst av fjellplanter som krever mer baserike forhold og enkelte engarter. Særlig i overgang mot grunnlendt mark fins de mer krevende artene.

Artsmangfold

Området framstår som nokaå artsrik. Innslaget av arter som trives med beite er relativt høyt. De vanligst forekommende artene var marikåpe (*Alchemilla* sp.), strandkvann (*Angelica archangelica* ssp. *litoralis*), harerug (*Bistorta vivipara*), blåklokke (*Campanula rotundifolia*), lodnerublom (*Draba incana*), krekling (*Empetrum nigrum*), fjellbakkestjerne (*Erigeron borealis*), fjelløyentrøst (*Euphrasia wettsteinii*), rødsvingel (*Festuca rubra*), bleiksoete (*Gentianella aurea*), einer (*Juniperus communis*), tiriltunge (*Lotus corniculatus*), fjellrapp (*Poa alpina alpina*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), fjellsmelle (*Silene acaulis*), gullris (*Solidago virgaurea*), løvetann (*Taraxacum* sp.), ballblom (*Trollius europaeus*), blåbær (*Vaccinium myrtillus*), blokkebær (*Vaccinium uliginosum*) fuglevikke (*Vicia cracca*)

Bruk, tilstand og påvirkning

Området har sannsynligvis vært ryddet for trær og beitet tidligere. I dag beites sannsynligvis området sporadisk/har vært beitet inntil nylig.

Fremmede arter

Det ble ikke registrert noen fremmede arter i området.

Del av helhetlig landskap

Det er 200 m til nærmeste hus, hvor det også er noen enger som ligger brakk. Disse engene er våtenger, og ser ut til å ha vært gjødslet noe mer. 1,5 km unna ligger nærmeste bygd med flere småbruk og et fiskebruk.

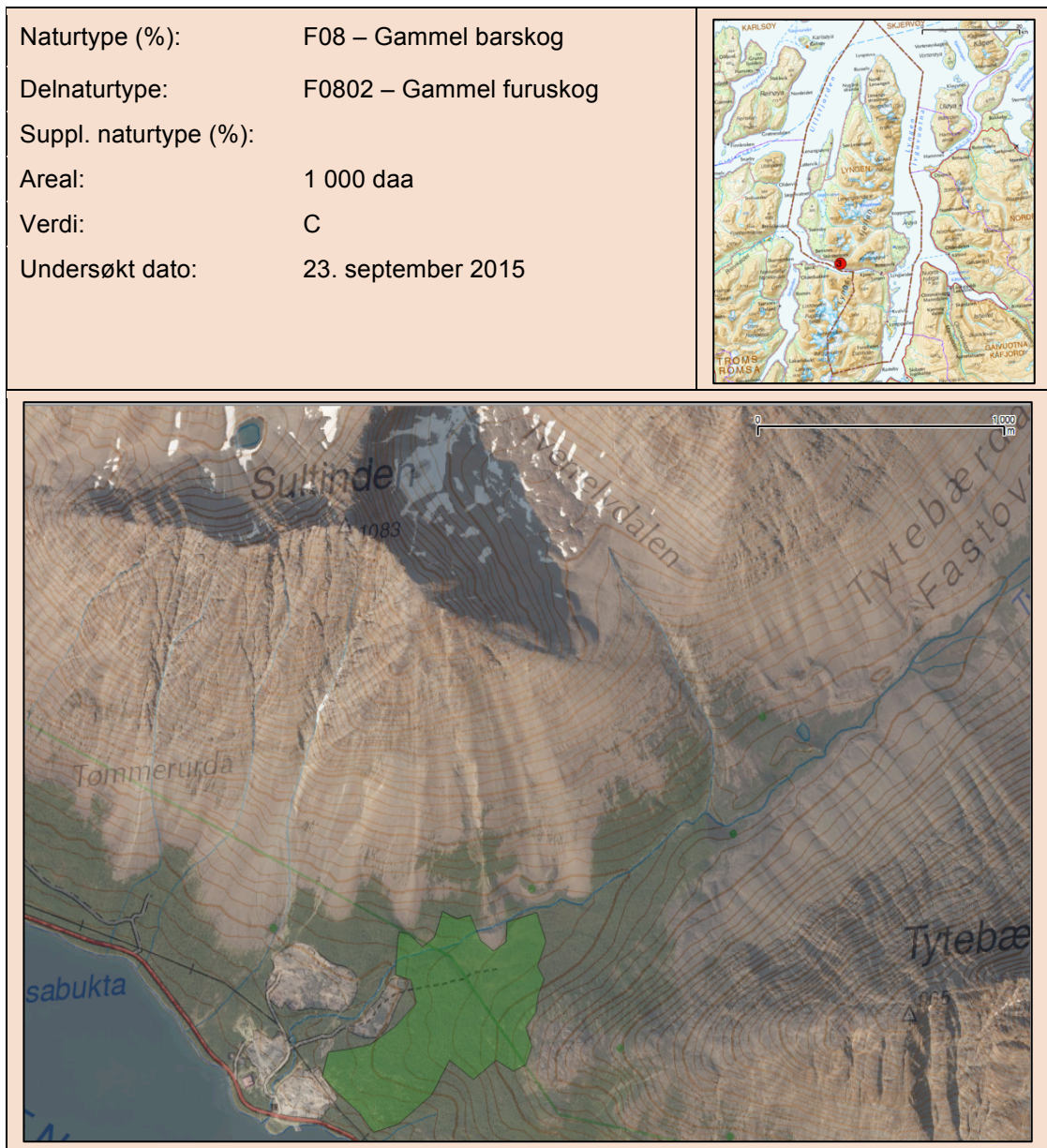
Skjøtsel og hensyn

Det bør utarbeides en skjøtelsesplan hvor driftshistorien kartlegges og passende skjøtsel innføres.

Verdivurdering

Området er stort (228 daa). Vi fant ingen rødlistede arter men relativt stort arts mangfold. Området har lite gjengroingspreg men er pr i dag uten hevd. Området vurderes derfor til viktig (B-verdi).

9.3 Lokalitet 03. Tyttebærdalen

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunnar Kristiansen (for Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 23. september 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i nedre deler av Tyttebærdalen, mellom Kjostindane og Isskartindane på nordsida av Kjosens, den smale fjorden som deler Lyngenhavøya nesten i to. Dalen er sørvestvendt, og det er gode solforhold. Lokaliteten er delt inn i fire adskilte avgrensninger som til sammen inneholder det meste av furuskogen i dalen.

Berggrunnen består hovedsakelig av gabbro og amfibolitt. Begge disse er bergarter som inneholder mineraler som forvitrer relativt lett og dermed gjør viktige plantenæringsstoffer lett tilgjengelig. Området er i mellomboreal sone, svakt oseanisk seksjon.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er gammel barskog (F08) med utforming gammel furuskog (F0802). Skogen innenfor det avgrensede arealet domineres av middels stor til storstammet furuskog innover dalen. Særlig i den østre delen er skogen sluttet, og har gamle trær av store dimensjoner spredt utover. Dette er noe som knapt finnes ellers i regionen. Den vestre delen har mer småfallen skog på tørrere og skrinnere jordsmonn. Skogbunnen er dominert av bærlyngskog med krekling og tyttebær i tillegg til flekkvise innslag av blåbær.

Artsmangfold

Av vedboende sopp ble det registrert furuplett (*Chaetodermella luna*- NT) på en stor, litt eldre furustokk. I tillegg ble labyrintkjuke (*Cerrena unicolor*) funnet på bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning

Skogen bærer preg av skogsdrift over lengre tid da det nesten ikke finnes død ved i skogbunnen. Skogen har imidlertid storstammet og eldre furu, og kan ha potensial på sikt til å utvikle forhold for rødlistede arter.

Fremmede arter

Det ble ikke registrert noen fremmede arter i området.

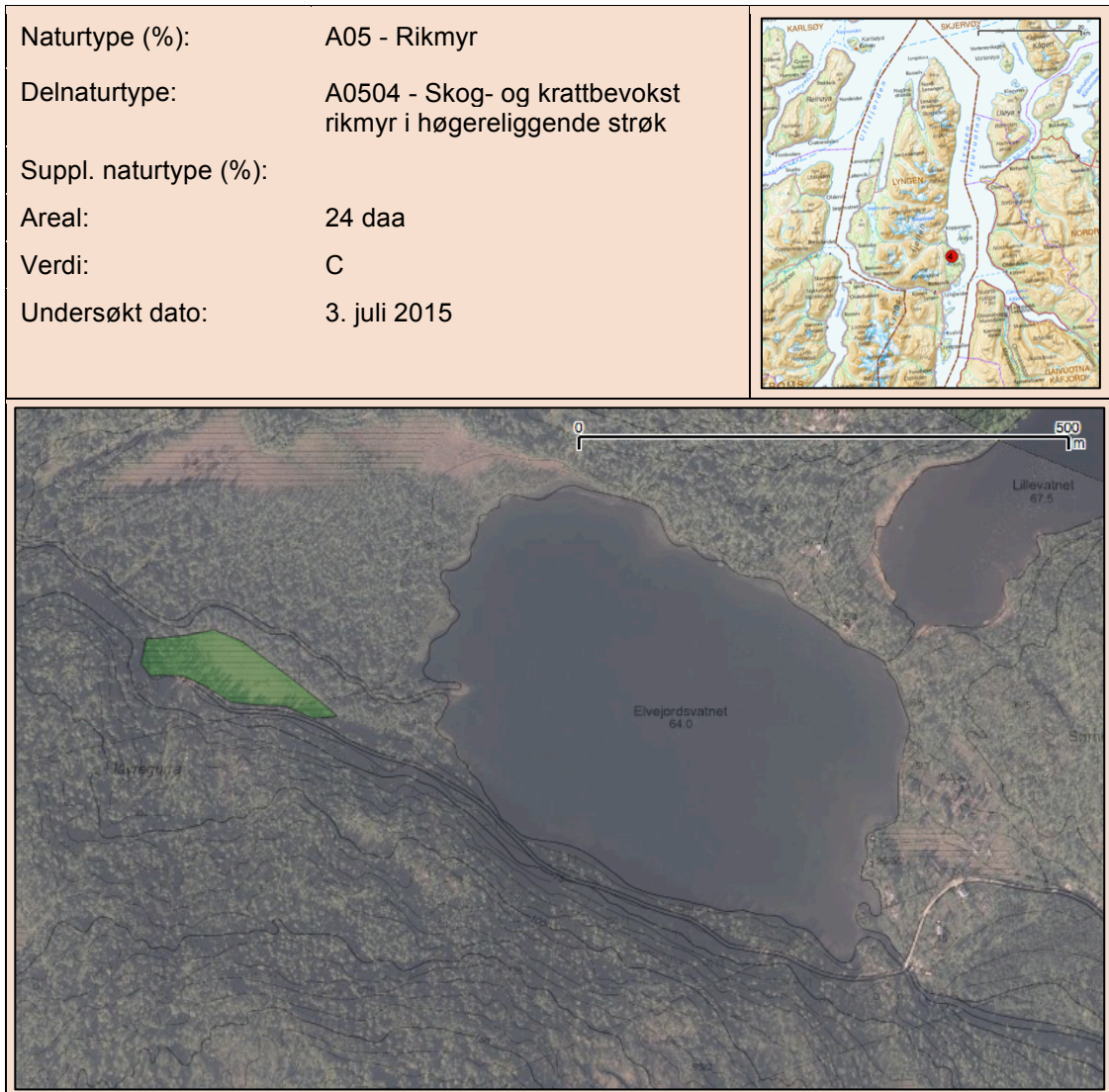
Skjøtsel og hensyn

Skogen bør unndras hogst slik at den kan utvikle seg fritt mot mer naturskogpreg.

Verdivurdering

Det ble registrert en nær truet (NT) art. Selv om skogen bærer preg av skogsdrift er det likevel så mye eldre furutrær at området vil ha lokal verdi (C-verdi) i et område som har lite furuskoger ellers.

9.4 Lokalitet 04. Vest for Elvejordsvatnet

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 3. juli 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten består av ei lita myr, rett vest for Elvejordsvatnet, på strandflata mellom Lyngseidet og Koppangen. Området ligger skjernet i et lite dalsøkk omgitt av lave koller, med den store Fastdalstinden (1258 moh) i bakgrunnen.

Berggrunnen består av glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt (geo.ngu.no). I overkant er det også et belte med dolomittmarmor som trolig er grunnen til noe baserikt substrat i området som er avgrenset. Løsmassene innenfor avgrensningen er en overgangssone mellom breelvavsetning og morenemateriale.

Breelvvavsetningen er grunnlaget for den flommarksskogen som danner grensa for myrområdet i nord.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er rikmyr (A05) med delnaturtype ”Skog og krattbevokst rikmyr i høgereliggende strøk” (A0504).

Lokaliteten ”Vest for Elvejordsvatnet” i Lyngen kommune en skog og krattbevokst rikmyr i høyereliggende strøk (A0504). Innskutt bilde: Fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*) i blomst er en av flere rikmyrsarter på lokaliteten. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Myra domineres av starrarter og har relativt godt innslag av urter i feltsjiktet. Bunnsjiktet består for det meste av tette matter av ”rikmyrsmoser” og ulike torvmoser. I tørrere felter er det små busker av bjørk i tillegg til lyngarter som blokkebær og krekling.

Artsmangfold

Karakteristiske arter for baserike forhold som fjelltistel (*Saussurea alpina*), fjellfrøstjerne (*Thalictrum alpinum*), bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*) og gullmose (*Tomentypnum nitens*) opptrer spredt over det meste av myra.

Bruk, tilstand og påvirkning

Det går sauer på beite i området, og det er sannsynlig at også myra beites noe. En grusvei passerer i kanten av lokaliteten, og kan muligens påvirke vannregimet i myra svakt.

Fremmede arter

Det er plantet mye gran i området. Det ble ikke gjort sikre bestemmelser av hvilke arter, men det ser ut til å være både gran (*Picea abies*) og sitkagran (*Picea sitchensis*) og/eller lutzgran (*Picea × lutzii*).

Del av helhetlig landskap

Myra inngår sammen med en relativt stor flommarksskog, Lillegårdsvatnet, Elvejordsvatnet/Elvejordselva og flere mindre bekker og myrområder i nærheten. Det er tidligere registrert hekkende storlom, og par av gråheger og siland i området.

Skjøtsel og hensyn

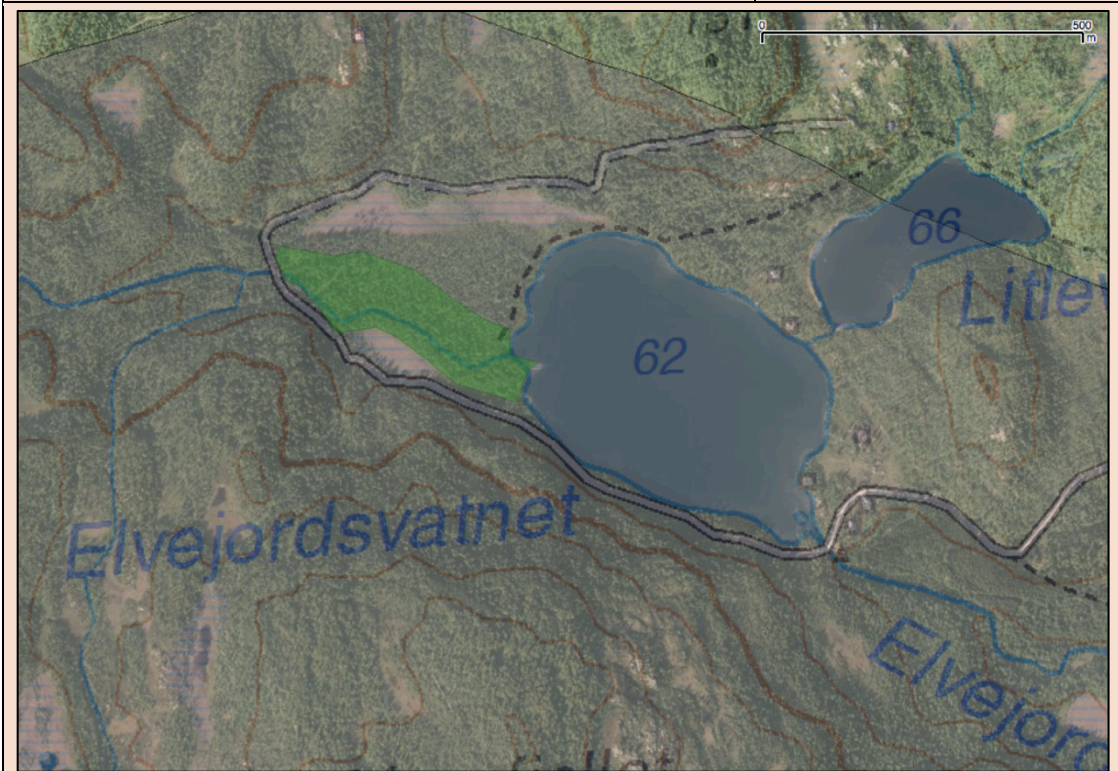
Drenering av området må unngås.

Verdivurdering

Dette er ei middelsrik myr på 24 daa, som er svakt påvirket av drenering, men fortsatt må sies å være ei funksjonell myr. Myra er en viktig del av et våtmarksområde med fugl, og vurderes derfor å ha lokal verdi (C).

9.5 Lokalitet 05. Nord-vest for Elvejordsvatnet

Naturtype (%):	F05 – Gråor-heggeskog (70%)
Delnaturtype:	F0501 - Flommarksskog
Suppl. naturtype (%):	F06 – Rik sumpskog (30%)
	F0601 – Rik sumpskog
Areal:	116 daa
Verdi:	B
Undersøkt dato:	3. juli og 23. september 2015

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Gunnar Kristiansen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 3. juli og 23. september 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten er et skogsområde på strandflata mellom Lyngseidet og Koppangen. Området ligger skjernet i et lite dalsøkk omgitt av lave koller, med den store Fastdalstinden (1258 moh) i bakgrunnen.

Gjennom lokaliteten renner Elvejordselva, som i blant flommer over bredden og inn i skogen. Det er varierte forhold med flomløp og meanderende elveløp med mange habitater av død ved langs disse. Lokalklimaet innenfor lokaliteten er fuktig.

Berggrunnen består av glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt (geo.ngu.no), og framstår som baserik. I overkant er det også et belte med dolomittmarmor som trolig også bidrar til høyere pH.

Løsmassene innenfor avgrensningen er en overgangssone mellom breelavsetning og morenemateriale.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Hovednaturtypen er gråor-heggeskog (F05) med delnaturtype flommarksskog, dominert av or, bjørk og ulike vier. I tillegg er det flekkvise områder av rik sumpskog (F0601) med storstammet selje og or i blanding med bjørk på høyere nivåer .

Flommarksskogen langs Elvejordselva domineres av strutseving i feltsjiktet og har både gråor, bjørk og vier i tresjiktet. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Skogen har generelt sterkt kontinuitetspreg. Det forekommer mye død ved av store dimensjoner, og i alle nedbrytningsklasser i begge skogstypene. Arealfordeling mellom flommarksskogen og sumpskogen er ca 70/30.

Gammel oresumpskog opptrer både langs sørsida av Elvejordselva og flekkvis inne i flommarksskogen. Feltsjiktet i skogen viser til middelsrike forhold. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

I flommarksskogen dominerer strutseving (*Matteuccia struthiopteris*) i feltsjiktet. Ut over det finnes flere klassiske flommarksskogsarter, blant annet rips (*Ribes spicatum*). Viktigste treslag er bjørk (*Betula pubescens*), gråor (*Alnus incana*) og selje (*Salix caprea*).

Av sopp ble det notert skorpepiggsopp (*Gloidon strigosus*-NT) på en grov seljestokk. Ellers ble det registrert flere arter kjuker som er habitatspesialister på selje, bjørk og or, eller signalarter på verdifull, rikere løvskog, bla. skorpekjuka (*Datronia mollis*), labyrintkjuka (*Cerrena unicolor*), sokkjuka (*Polyporus leptcephalus*), melkekjuka (*Postia tephroleca*), bleik blåkjuka (*Postia alni*), praktkjuka (*Junghuhnia nitida*) og purpurkjuka (*Ceriporia purpurea*). Bleik blåkjuka (den nordlige arten på løvved) har bare ett fåtalls funn fra Nord Norge tidligere (to funn fra Skibotn). Flere av de andre artene har få funn fra Nord Norge.

Bruk, tilstand og påvirkning

Skogen ser ikke ut til å være i bruk på noen måte, og tilstanden ser ut til å være god.

Fremmede arter

Det er plantet mye gran i områdene utenfor det avgrensede arealet. Det ble ikke gjort sikre bestemmelser av hvilke arter, men det ser ut til å være både gran (*Picea abies*) og sitkagran (*Picea sitchensis*) og/eller lutzgran (*Picea ×lutzii*).

Del av helhetlig landskap

Skogen inngår i et våtmarksområde sammen med myra, Elvejordsvatnet/Elvejordselva og flere mindre bekker og myrområder i nærheten. Det er tidligere registrert hekkende

storlom, og par av gråhegrer og siland i området.

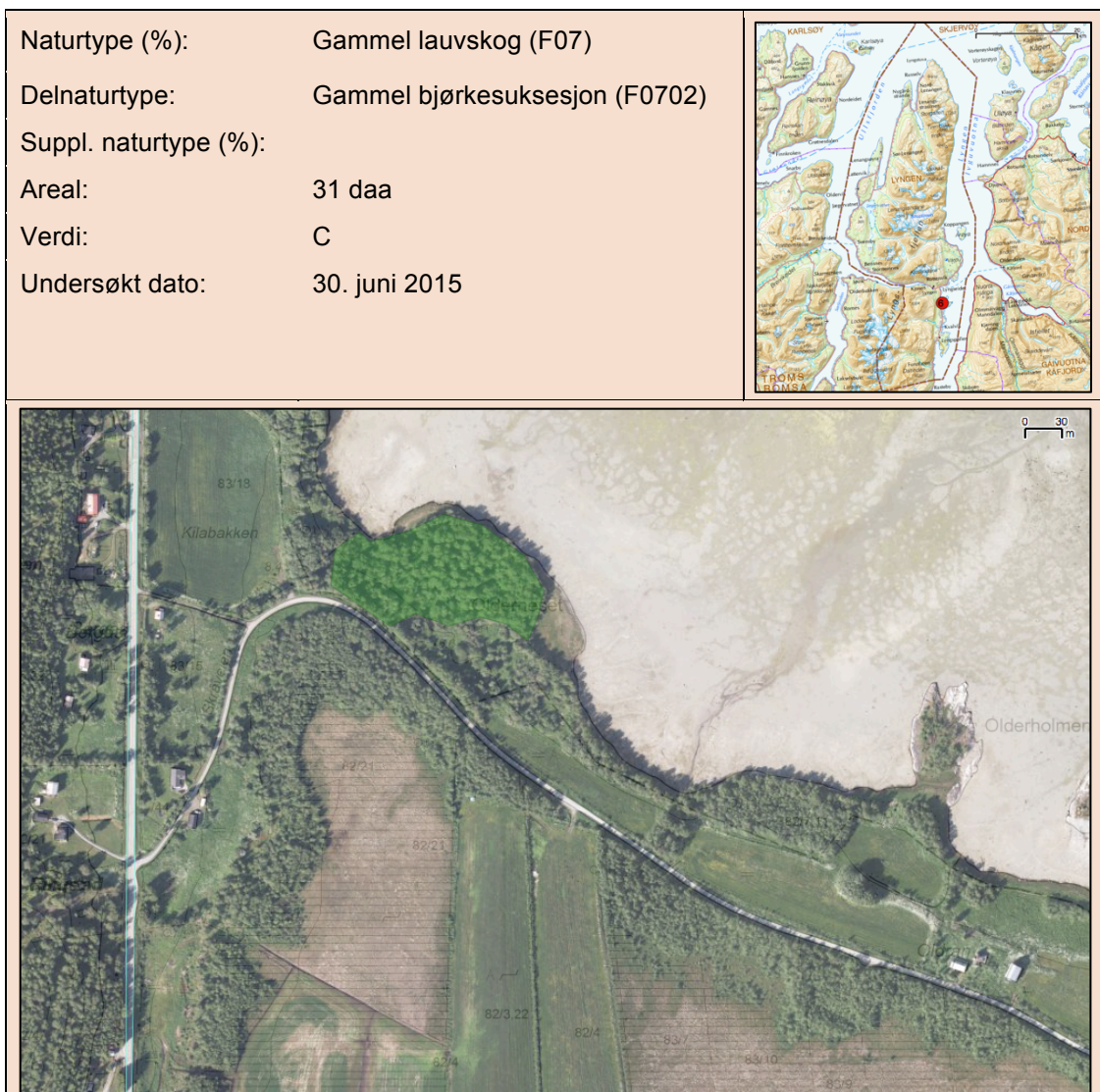
Skjøtsel og hensyn

Drenering av skogen må unngås, og regulering av elva bør ikke skje.

Verdivurdering

Dette er en gammel middelsrik sumpskog og en flommarksskog som ikke er forringet av vassdragsinngrep eller grøfting. Det er en god del død ved av gråor, storstammet selje og or. Det er registrert en art vedboende sopp i kategorien nær trua (NT). Verdien settes derfor til viktig (B).

9.6 Lokalitet 06. Olderneset

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 30. juni 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten er et skogsområde, muligens på gammel kulturmark, omtrent 2,5 km sør for Lyngseidet, innerst i Karnesbukta på nordsida av Karneset. Avgrensningen er innenfor Karnes naturreservat med sjøfuglsvern. Området følger yttergrensene for en eldre løvblandingsskog på rik, til dels leirrik jord. Berggrunnen gir baserike forhold og dekkes av finkornige marine avsetninger. Det er god vanntilførsel i form av noen mindre bekker.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er gammel lauvskog (F07) med utforming gammel bjørkesuksesjon (F0702) med også til dels storstammet bjørk, i tillegg til selje, rogn og gråor. Mindre områder med sumppreget skog fins også innenfor avgrensningen.

Gammel lauvskog i kanten av Karnesbukta, Lyngen kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Gammel lauvskog i kanten av Karnesbukta, Lyngen kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Skogen har generelt rimelig stort kontinuitetspreg. Det forekommer en god del død ved, også av større dimensjoner. Området er ikke undersøkt for vedboende sopp, men dette bør gjøres for å eventuelt kunne justere verdien.

Artsmangfold

I feltsjiktet forekommer flere arter typiske i næringsrik og til dels fuktig skog, som hundekjeks (*Anthriscus sylvestris*), skogburkne (*Athyrium filix-femina*), skogrørkvein (*Calamagrostis phragmitoides*), bekkeblom (*Caltha palustris*), mjødurt (*Filipendula ulmaria*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), enghumleblom (*Geum rivale*), bringebær (*Rubus idaeus*), skogstjerneblom (*Stellaria nemorum*), ballblom (*Trollius europaeus*), stornesle (*Urtica dioica*) og vendelrot (*Valeriana sambucifolia*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Skogen er ikke i bruk i dag på noen måte, og tilstanden ser ut til å være god.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Det er flere skogholt på Karneset. Ett av dem, like vest for Karnesmyra, har noen liknende kvaliteter som denne.

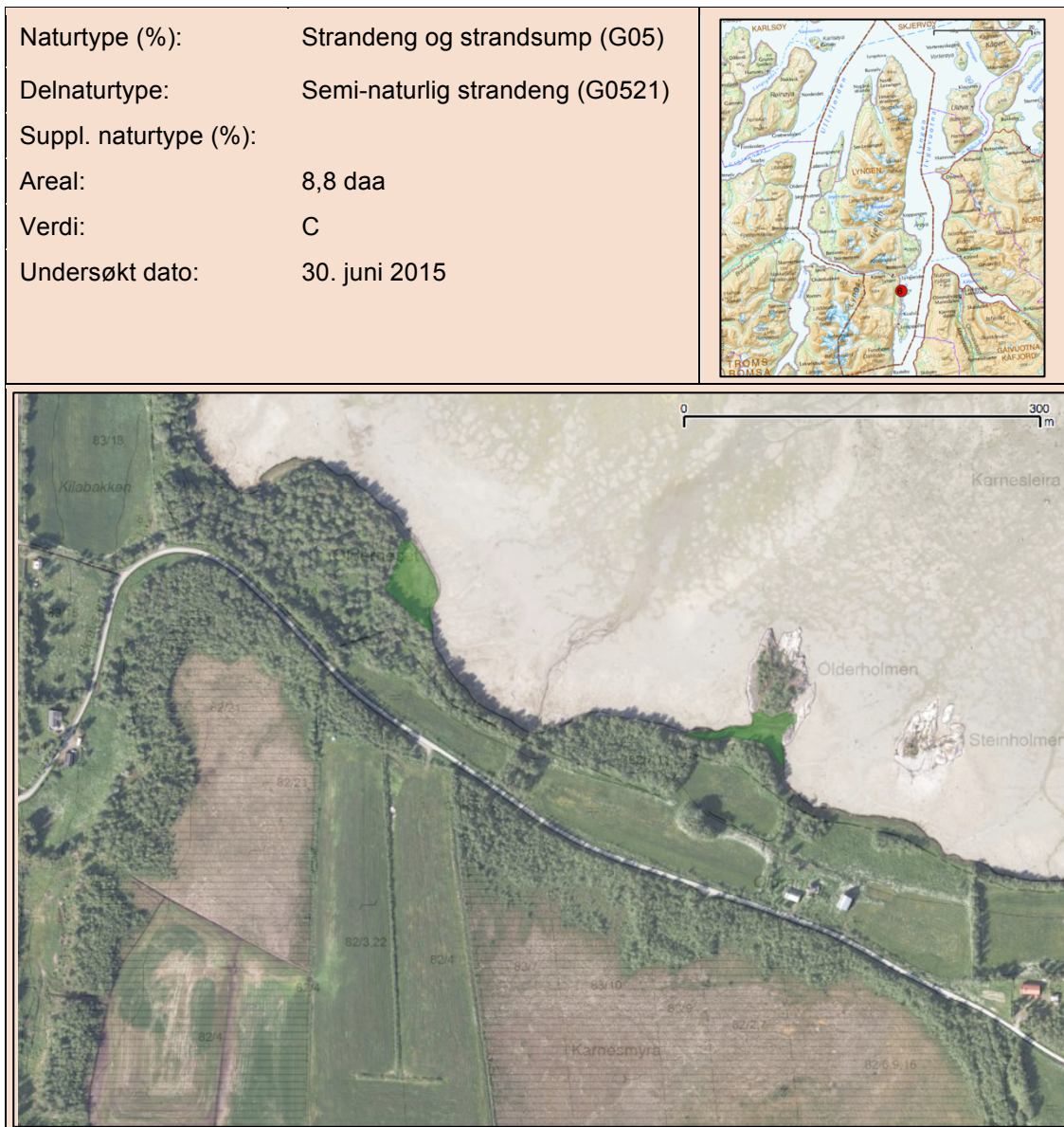
Skjøtsel og hensyn

Skogen ivaretas best om den får stå urørt. Drenering av skogen må unngås.

Verdivurdering

Dette er en gammel lauvskog med bjørk, osp, selje og rogn, som er relativt velutviklet med hensyn på død ved. Området er ikke undersøkt for vedboende sopp, men dette bør gjøres for å fastsette verdien av lokaliteten mer presist. Verdien på basis av undersøkelsene foretatt i 2015 settes derfor til lokalt viktig (C).

9.7 Lokalitet 07. Karnesfjæra

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 30. juni 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten består av to felter med strandeng langs Karnesbukta på nordsida av Karneset, omtrent 2,5 km sør for Lyngseidet. Avgrensningen er delt i to hovedområder. Mellom de to fins små fragmenter av den samme naturtypen inn i mellom. Berggrunnen er baserik (dolomittmarmor) og dekkes av finkornige havavsetninger.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er strandeng og strandsump (G05) med utforming naturlig strandeng (G0520). Det ble observert flere beitespor, men det ser ut til at det hovedsakelig er etter gås.

Naturlig strandeng som blir beitet av gås (se innskutt bilde) i kanten av Karnesbukta, Lyngen kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Lengst inn mot skogen er det et belte av næringskrevende arter som hundekjeks og (*Anthriscus sylvestris*) og vendelrot (*Valeriana sambucifolia*). På flata er det mye rødsvingel (*Festuca rubra*), fjøresauløk (*Triglochin maritima*) sammen med marigras (*Hierochloë odorata*), saltsiv (*Juncus gerardii*), strandkjeks (*Ligusticum scothicum*), jåblom (*Parnassia palustris*) strandkjempe (*Plantago maritima*), gåsemure (*Potentilla anserina*) og fuglevikke (*Vicia cracca*). Ishavstarr (*Carex subspathacea*) og strandkryp (*Glaux maritima*) opptrer flekkvis i nedre sone, også i området mellom de to hovedavgrensningene.

Bruk, tilstand og påvirkning

Tilstanden ser ut til å være god.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Avgrensningene inngår i et større område med leierbunn som inngår i Karnes naturreservat med sjøfuglsvern. I tillegg er det en strandeng med høyere verdi på sørsida av Karneset, og flere med lavere verdi videre sør langs halvøya som vil være en del av det samme kystlandskapet.

Skjøtsel og hensyn

Strandenga ivaretas best om den får stå urørt. Lett beite er uproblematisk.

Verdivurdering

Dette er en relativt liten strandeng dersom man ser på regionen som helhet, men er langt over minstestørrelsen for å få verdi som strandeng. Innslaget av kjennetegnende strandengarter og tyngdepunktarter er noe lavt, og det ble ikke registrert noen rødlistede arter. Naturtypen har en fin utforming, og inngår sammen med flere strandenger videre sør langs kystlinja. Vi vil derfor argumentere for at lokaliteten får lav vekt (C-verdi).

9.8 Lokalitet 08. Olderholmen

Naturtype (%):	Rik berglendt mark (B14)
Delnaturtype:	B1401, B1402
Suppl. naturtype (%):	
Areal:	3,7 daa
Verdi:	C
Undersøkt dato:	30. juni 2015

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 30. juni 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på nord og østsida av Olderholmen, en odde som stikker ut i Karnesbukta på nordsida av Karneset, omtrent 2,5 km sør for Lyngseidet. Avgrensningen følger den delen av odden som har forekomst av basekrevende karplanter. Marka er dels grunnlendt, og dels åpent berg med karplantevegetasjon i sprekker og forsenkninger.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er rik berglendt mark (B14) med utforming rikt berg (B1401) og rik grunnlendt mark (B1402).

Rikt berg og rik grunnlendt mark på Olderholmen i Karnesbukta, Lyngen kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Det er et relativt stort arts mangfold på et lite område. Vi registrerte en blanding av kalkkrevende fjellplanter og engarter. De viktigste var ryllik (*Achillea millefolium*), bjørk (*Betula pubescens*), marinøkkel (*Botrychium lunaria*), blåklokke (*Campanula rotundifolia*), buestarr (*Carex maritima*), fjellstarr (*Carex norvegica*), vanlig arve (*Cerastium fontanum*), krekling (*Empetrum nigrum*), fjellbakkestjerne (*Erigeron borealis*), sauesvingel (*Festuca ovina*), rødsvingel (*Festuca rubra*), snøsøte (*Gentiana nivalis*), einer (*Juniperus communis*), strandskolm (*Lathyrus japonicus*), jåblom (*Parnassia palustris*), gjeldkarve (*Pimpinella saxifraga*), fjellrapp (*Poa alpina* ssp. *alpina*), engsoleie (*Ranunculus acris*), småengkall (*Rhinanthus minor*), teiebær, (*Rubus saxatilis*), fjelltistel (*Saussurea alpina*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), bitter bergknapp (*Sedum acre*), gullris (*Solidago virgaurea*), rogn (*Sorbus aucuparia*), løvetann (*Taraxacum* sp.), skogstjerne (*Trientalis europaea*), blokkebær (*Vaccinium uliginosum*), tyttebær (*Vaccinium vitis-idaea*), fuglevikke (*Vicia cracca*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Tilstanden ser ut til å være god.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Avgrensningene er en del av Karnes naturreservat med sjøfuglsvern, i tillegg til å inngå i et område med rik berggrunn i området fra Karnes til og med Pollneset.

Skjøtsel og hensyn

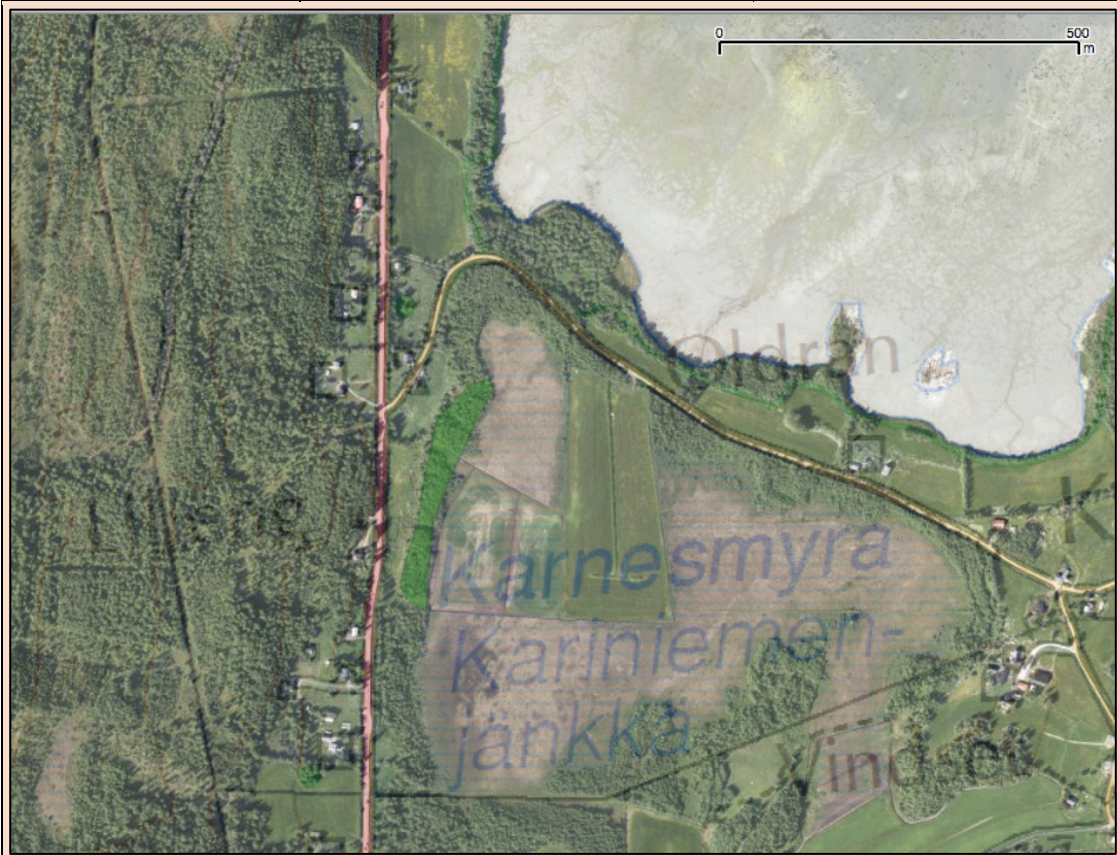
Naturtypen ivaretas best om den får stå urørt.

Verdivurdering

Arealet av området er middels. Det ble ikke registrert noen rødlistede arter, men en del fjellplanter tilknyttet rik berggrunn, noe som kan regnes også som kjennetegnende arter for rike strandberg i Nord-Norge. Gjengroingspreget er begrenset, og det ble ikke registrert fremmede arter og kun få spor av slitasje. Området vurderes å ha C-verdi.

9.9 Lokalitet 09. Vest for Karnesmyra

Naturtype (%):	Rik sumpskog (F06)
Delnaturtype:	Rik sumpskog (F0601)
Suppl. naturtype (%):	
Areal:	32 daa
Verdi:	C
Undersøkt dato:	30. juni 2015

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 30. juni 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på vestsida av Karnesmyra, mellom myra og veien, omtrent 2,5 km sør for Lyngseidet. Avgrensningen følger et smalt skogsområde på sumpmark, rett vest for dreneringskanalen ved myra. Mindre områder med tørrere mark forekommer flekkvis, men jevnt over er det høy grunnvannstand. Berggrunnen er blant annet glimmergneis og glimmerskifer, og marka framstår som middels baserik. Løsmassene er hav og fjordavsetning som er finkorninge og dekker berrgrunnen med tykke lag.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er rik sumpskog (F06) med utforming rik sumpskog (F0601).

Rikt berg og rik grunnlendt mark på Olderholmen i Karnesbukta, Lyngen kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

De viktigste treslagene er gråor (*Alnus incana*) i de våteste områdene, og bjørk (*Betula pubescens*) i de tørrere forhøyningene. I tillegg kommer spredte forekomster av selje (*Salix caprea*), grønnvier (*S. phylicifolia*) og rogn (*Sorbus aucuparia*). Feltsjiktet er dominert av bukkeblad (*Menyanthes trifoliata*), bekkeblom (*Caltha palustris*) og myrhatt (*Comarum palustre*) og dessuten en krevende art som firblad (*Paris quadrifolia*). Ut over det kommer et stedvis svært velutviklet mosedekke. Vi var noe tidlig for å finne vedboende sopp, men en art, grovporet vinterstilkjuka (*Polyporus brumalis*), ble likevel registrert. Den vokser på død bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning

Mellom skogen og Karnesmyra er det en dreneringsgrøft som har noe påvirkning på vannforholdene i skogen.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Det fins flere våte/fuktige skogsrester på Karneset. I tillegg kommer myrområder og et større område med strandeng/mudderfjære. Disse er knyttet til forekomst av havavsetninger, og er en del av et større kystlandskap på østsida av Lyngenthalvøya i området mellom Karnes og sørover til og med Kvalvik.

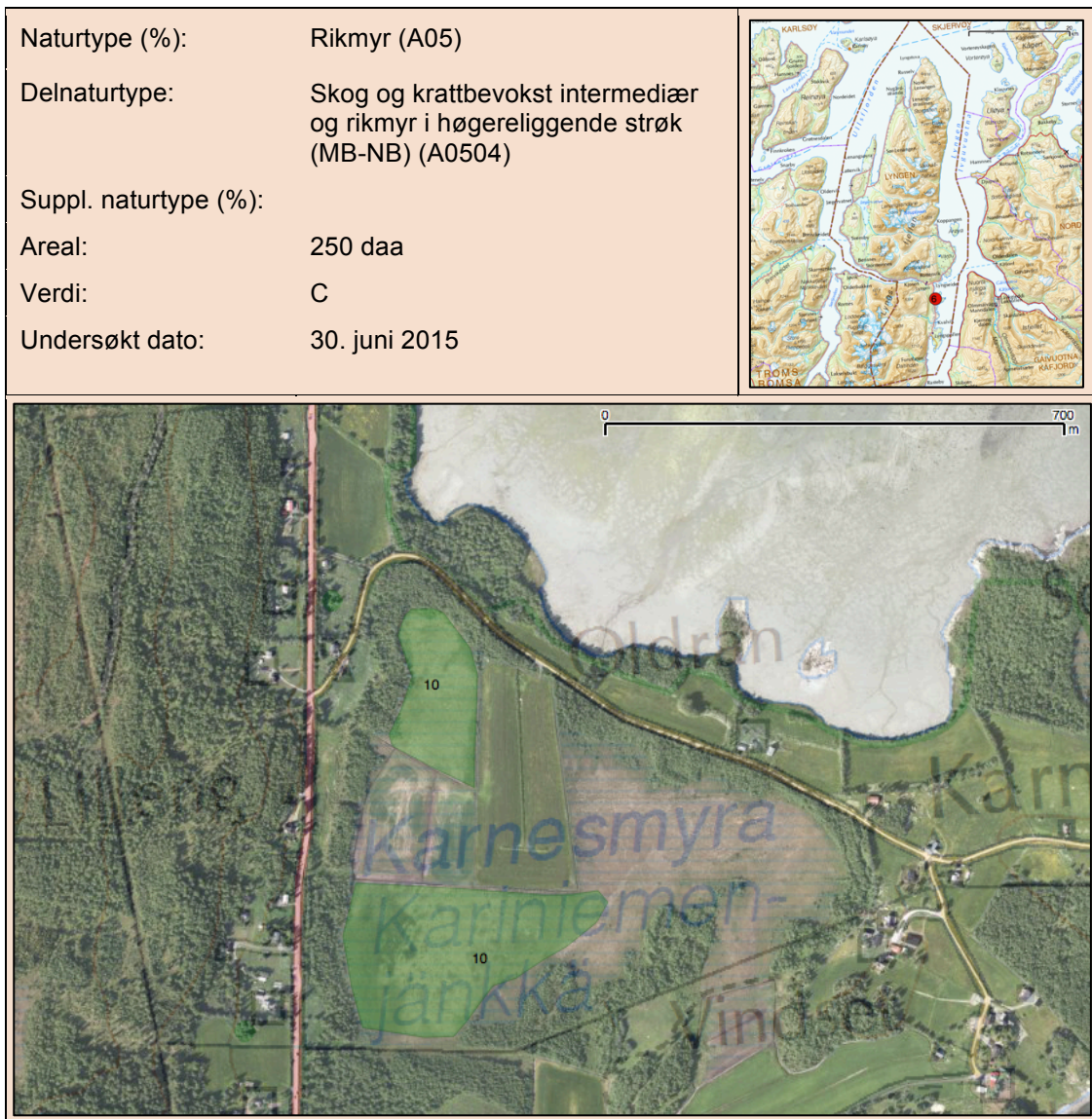
Skjøtsel og hensyn

Skogen ivaretas best om den får stå urørt. Drenering av myra som er like ved er uheldig for dette skogsområdet, og bør opphøre om naturtypen skal beholde sin verdi.

Verdivurdering

Skogen er noe påvirket av grøfting., men har likevel tydelig høy grunnvannsstand og framstår i liten grad som forringet. Vi vil derfor argumenrere for at lokaliteten får lav vekt (C-verdi).

9.10 Lokalitet 10. Karnesmyra

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 30. juni 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på Karnes, omtrent 2,5 km sør for Lyngseidet. Avgrensningen er delt i to, siden en del av myra er drenert og dyrket opp. Avgrensningen følger områdene med rikmyr. Berggrunnen består av glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, og myra framstår som middels baserik. Løsmassene er hav og fjordavsetning som er finkorninge og dekker berrgrunnen med tykke lag.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er rikmyr (A05) med utforming skog- og krattbevakst rikmyr i høgereliggende strøk (MB-NB) (A0504).

Karnesmyra, en middelsrik rikmyr i Lyngen kommune. Innskutt bilde: skogmarihand og myrsnelle.
Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

De viktigste indikatorene for rikmyr er bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*), strengstarr (*Carex chordorrhiza*), myrsnelle (*Equisetum palustre*), sveltull (*Trichophorum alpinum*) og skogmarihand (*Dactylorhiza maculata fuchsii*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Deler av den opprinnelige myra er drenert og gjort om til fulldyrkede enger. Dette påvirker også det resterende arealet. Imidlertid er arealet stort, og vi vurderer det slik at restarealet på 250 daa er en fungerende myr.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Det fins flere våte/fuktige områder på Karneset., dels som myr og dels som sumpskog. I tillegg kommer et større område med strandeng/mudderfjære. Disse er knyttet til forekomst av havavsetninger, og er en del av et større kystlandskap på østsida av Lyngenthalvøya i området mellom Karnes og sørover til og med Kvalvik.

Skjøtsel og hensyn

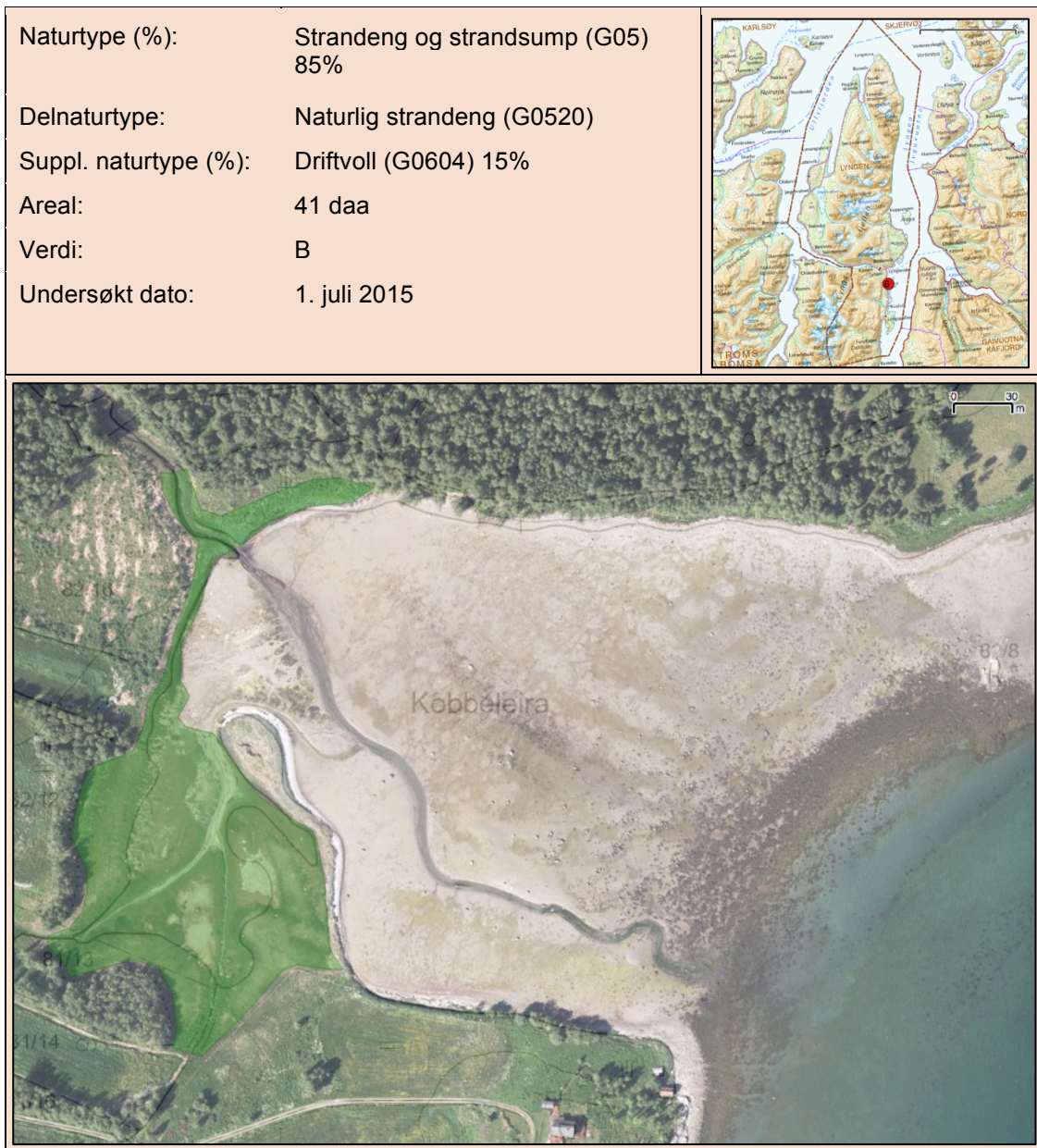
Myra ivaretas best om det arealet som gjenstår som fungerende myr får stå urørt.

Verdivurdering

Arealet med rikmyr er stort (250 daa). Den framstår som middelsrik, og er svakt påvirka av drenering av nærliggende områder. Vi vil derfor argumenrere for at lokaliteten får lav vekt (C-verdi).

9.11 Lokalitet 11. Kobbeleira ved Karnes

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 1. juli 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på sørsida av Karneset, innerst i Kobbeleira. Avgrensningen følger dels den delen av fjæresona som har gras- og urtedominert vegetasjon på finkornet materiale, og dels noen områder med driftvoller som naturlig inngår sammen med strandenga. Strandenga er beskyttet av en sand-forstrand ytterst, og har tilførsel av ferskvann via bekker som kommer fra et område på oversida med fulldyrket mark.

Berggrunnen er baserik (dolomittmarmor), med tykk marin avsetning som dekker berggrunnen.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Det er to naturtyper innenfor avgresningen. Omtrent 85% av arealet består av strandeng og strandsump (G05) med utforming naturlig strandeng (G0520), mens det resterende arealet kan klassifiseres som driftvoll (G04) med utforming ferskvannspåvirket driftvoll (G0603). Strandeng er en nær truet (NT) naturtype.

Strandeng (NT) ved Kobbeleira, Karnes i Lyngen kommune. Innskutt bilde: Unge individer av salturt (Salicornia spp.) i saltpannene. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

I nedre landstrand fins saltpanner med unge individer av salturt (*Salicornia* sp.). Øvre/midtre landstrand dekker størstedelen av arealet, og er brakkvannsinfluert. I dette området er det felter med fjærestarrdominans, saltsivdominans og rødsvingeldominans. Rundt Danielelva er det også en nokså stor bestand av fjøresivaks. Driftvollene er flerårige, og er lokalisert øverst i strandenga, med de mest velutviklede ved utløpet av Danielelva og et stykke sørover langs fjæra.

Ferskvannspåvirket driftvoll nederst i Danielelva ved Kobbelleira, Karnes i Lyngen kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Øvre og midtre landstrand har blant annet fjærestarr (*Carex salina*), rødsvingel (*Festuca rubra*), strandkryp (*Lysimachia maritima*), marigras (*Hierocloë odorata*), saltsiv (*Juncus gerardii*), strandkjeks (*Ligusticum scothicum*), jåblom (*Parnassia palustris*), småengkall (*Rhinanthus minor*), fjøresauløk (*Triglochin maritima*), myrsauløk (*T. palustris*) og fuglevikke (*Vicia cracca*). Nedre landstrand har salturt (*Salicornia* spp).

I driftvollen er det tangmelde (*Atriplex prostrata*), kveke (*Elytrigia repens*), rødsvingel (*Festuca rubra*), då (*Galeopsis* spp.), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), strandrug (*Leymus arenaria*), kildeurt (*Montia fontana*), gåsemure (*Potentilla anserina*), vasshøymol (*Rumex* cf. *aquaticus*), vassarve (*Stellaria media*) og nesle (*Urtica dioica*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Området er sannsynligvis påvirket av avrenningsvann fra fullgjødslede enger.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Det fins flere mindre områder med med strandeng/mudderfjære i nærheten, og området kan sies å være en del av et kystlandskap på østsida av Lyngenhalvøya i området mellom Karnes og sørover til og med Kvalvik. Denne strandenga inkludert

driftvollene er den klart mest velutviklede av disse.

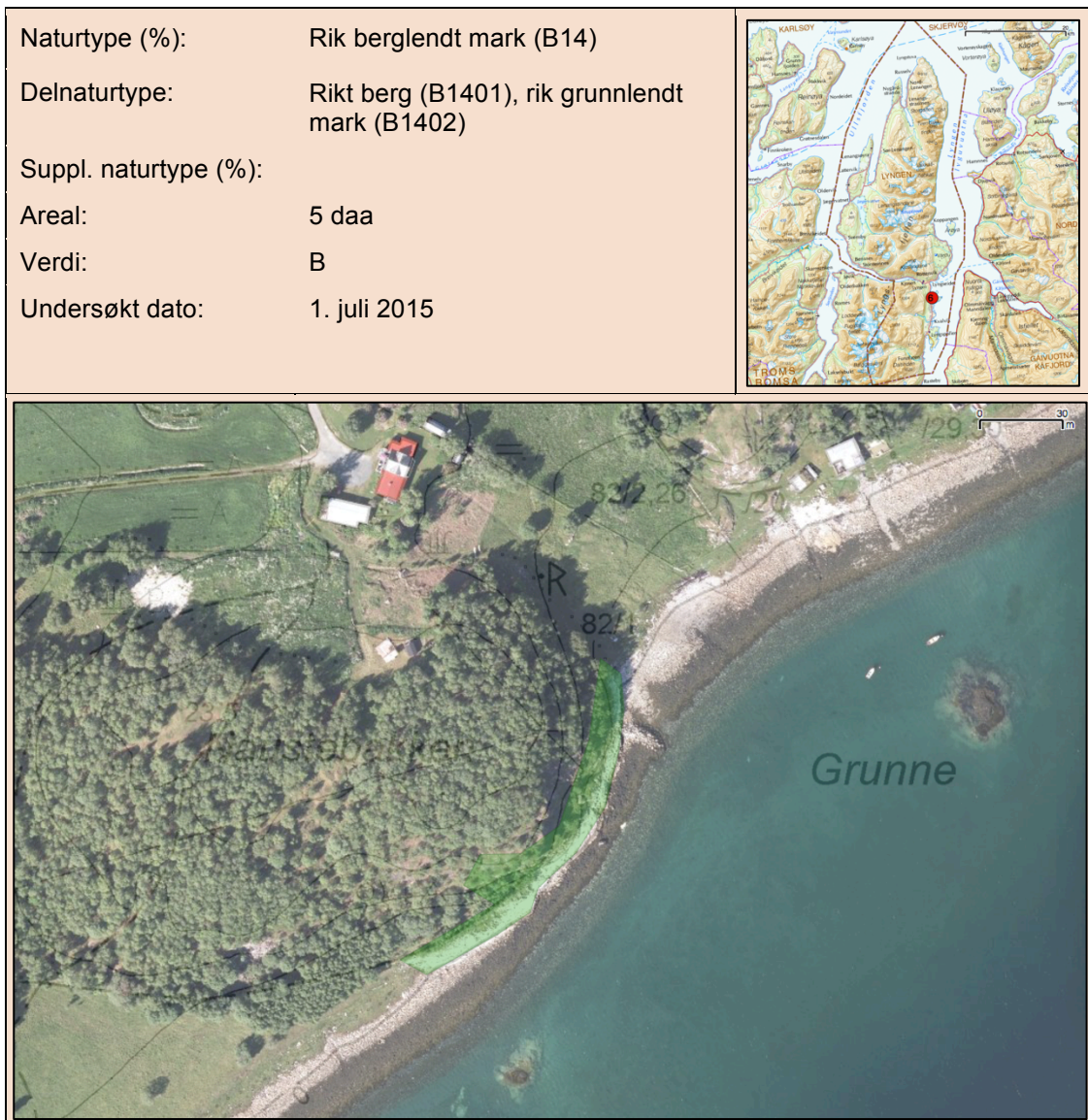
Skjøtsel og hensyn

Strandenga bør stå mest mulig urørt for å beholde sine kvaliteter, det samme gjelder driftvollen. Det beste hadde vært om avrenning fra jordbruket reduseres.

Verdivurdering

Lokalitetens areal er stort (41 daa) noe som peker mot høy vektning. Det er kun moderat innslag av kjennetegnende strandegarter og tyngdepunktarter, noe som trekker verdien noe ned. Det ble ikke registrert noen rødlistede arter. Driftvollen har en størrelse som indikerer middels vekt. Lokaliteten vurderes derfor å ha middels vekt (B-verdi).

9.12 Lokalitet 12. Naustebakken

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 1. juli 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på sørsida av Karneset, ved Indre Karnes. Avgrensningen følger de sørvendte, kalkrike bergene mellom fjæra og kollen Naustebakken. Berggrunnen er baserik (dolomittmarmor), og berget er stort sett åpen i dagen. Vegetasjonen vokser for det meste på jord i sprekker og på hyller i berget.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er rik berglendt mark (B14) med utformingene rikt berg (B1401) og rik grunnlendt mark (B1402).

Rik berglendt mark (B14) på Karneset, ved Naustebakken, Indre Karnes i Lyngen kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Artsmangfold

Floraen består av småvokste, og i enkelte tilfeller også kalkkrevende planter som blåklokke (*Campanula rotundifolia*), hårstarr (*Carex capillaris*), fjelløyentrøst (*Euphrasia wettsteinii*), bleiksøte (*Gentianella aurea*), bakkesøte (*Gentianella campestris* - NT), fjellrapp (*Poa alpina*), lundrapp (*Poa nemoralis*), flekkmure (*Potentilla cranzii*), småengkall (*Rhinantus minor*), teiebær (*Rubus saxatilis*) og engfiol (*Viola canina*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Det går en sti i nedre del av lokaliteten, ellers ingen påvirkning. Tilstanden er god.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Det er store arealer med kalkrik grunn på Karnes.

Skjøtsel og hensyn

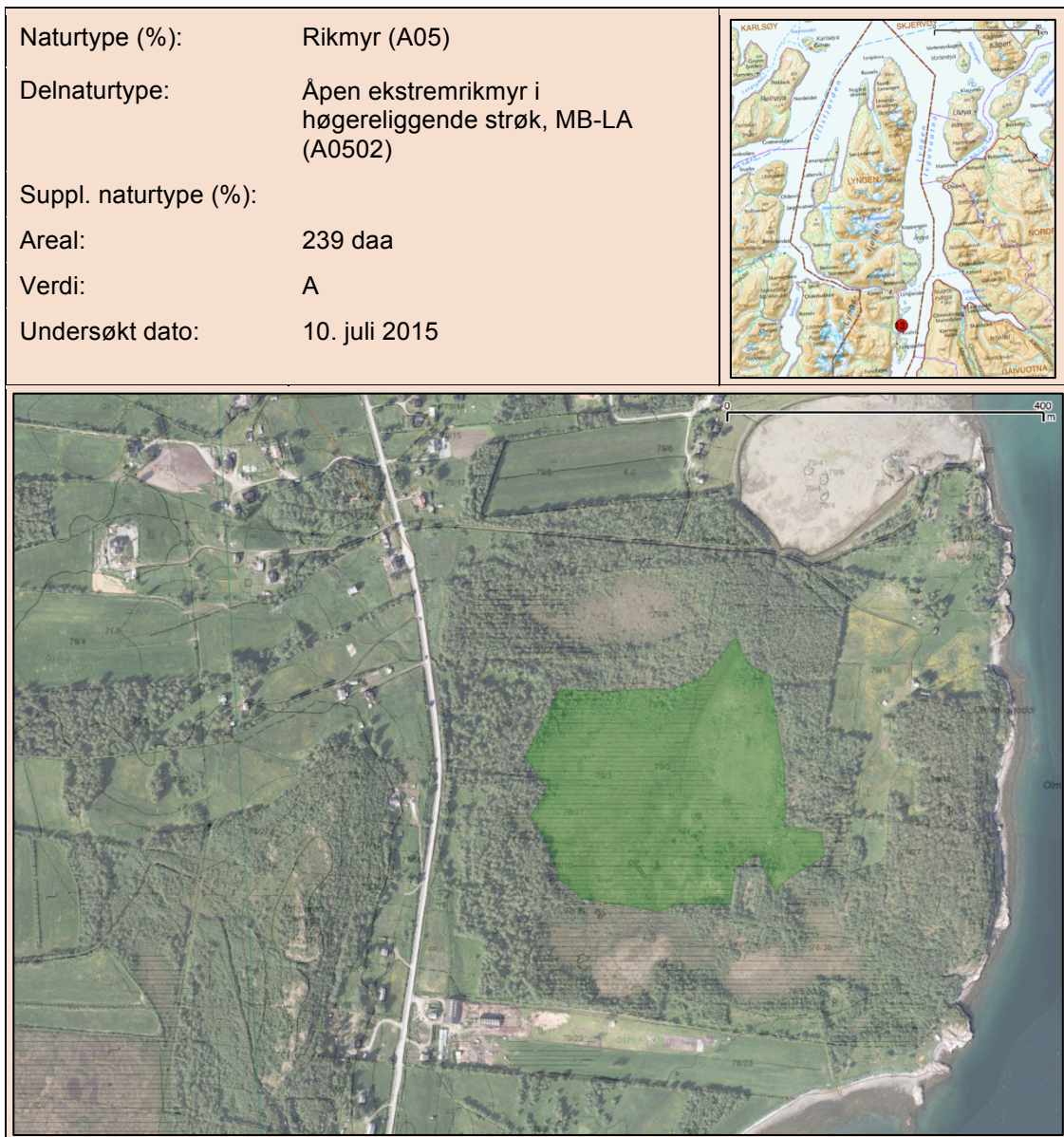
Lokaliteten bør stå mest mulig urørt.

Verdivurdering

Lokalitetens areal er relativt stort (4,9 daa), det er registrert en rødlistet art, begrenset gjengroingspreg, og ingen fremmede arter. Lokaliteten vurderes derfor å ha middels vekt (B-verdi).

9.13 Lokalitet 13. Ved Solhaug (Solhaugmyra)

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) og Iulie Aslaksen undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 10. juli 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på østsida av Lyngenhelvøya, mellom Naustneset og Kjeldnes. Avgrensningen følger forekomst av arter som indikerer rikmyr, og innbefatter størstedelen av myra. Berggrunnen har flekkvise forekomster av dolomittmarmor. Løsmassene er torv og myr.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er rikmyr (A05) med utforming åpen ekstremrikmyr i høgereliggende strøk, MB-LA (A0502). Lokaliteten befinner seg under skoggrensa.

Solhaugmyra, en åpen ekstremrikmyr i høgereliggende strøk (MB-LA), Lyngen kommune. Ortofoto: Statens kartverk.

Artsmangfold

Det ble registrert tre arter som indikerer ekstremrik myr (gruppe 10); hodestarr (*Carex capitata*), brudespore (*Gymnadenia conopsea*) og myrtevier (*Salix myrsinites*). I tillegg kommer til sammen 8 arter fra gruppe 7, 8 og 9: klubbestarr (*Carex buxbaumii*), myrsauløk (*Triglochin palustris*), svarttopp (*Bartsia alpina*), jåblom (*Parnassia palustris*), bjønnbrodd (*Tofieldia pusilla*), strengstarr (*Carex chordorrhiza*), tvebustarr (*Carex dioica*) og myrsnelle (*Equisetum palustre*)

Bruk, tilstand og påvirkning

Det er noen grøfter i myra. Disse ser ut til å påvirke lite, og naturtypen må sies å ha god tilstand.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Det fins flere våte/fuktige skogsrester på det nærliggende Karneset. I tillegg kommer store myrområder og større områder med strandeng/mudderfjære. Disse er knyttet til forekomst av havavsetninger, og er en del av et større kystlandskap på østsida av Lyngenhavvøya i området mellom Karnes og sørover til og med Kvalvik.

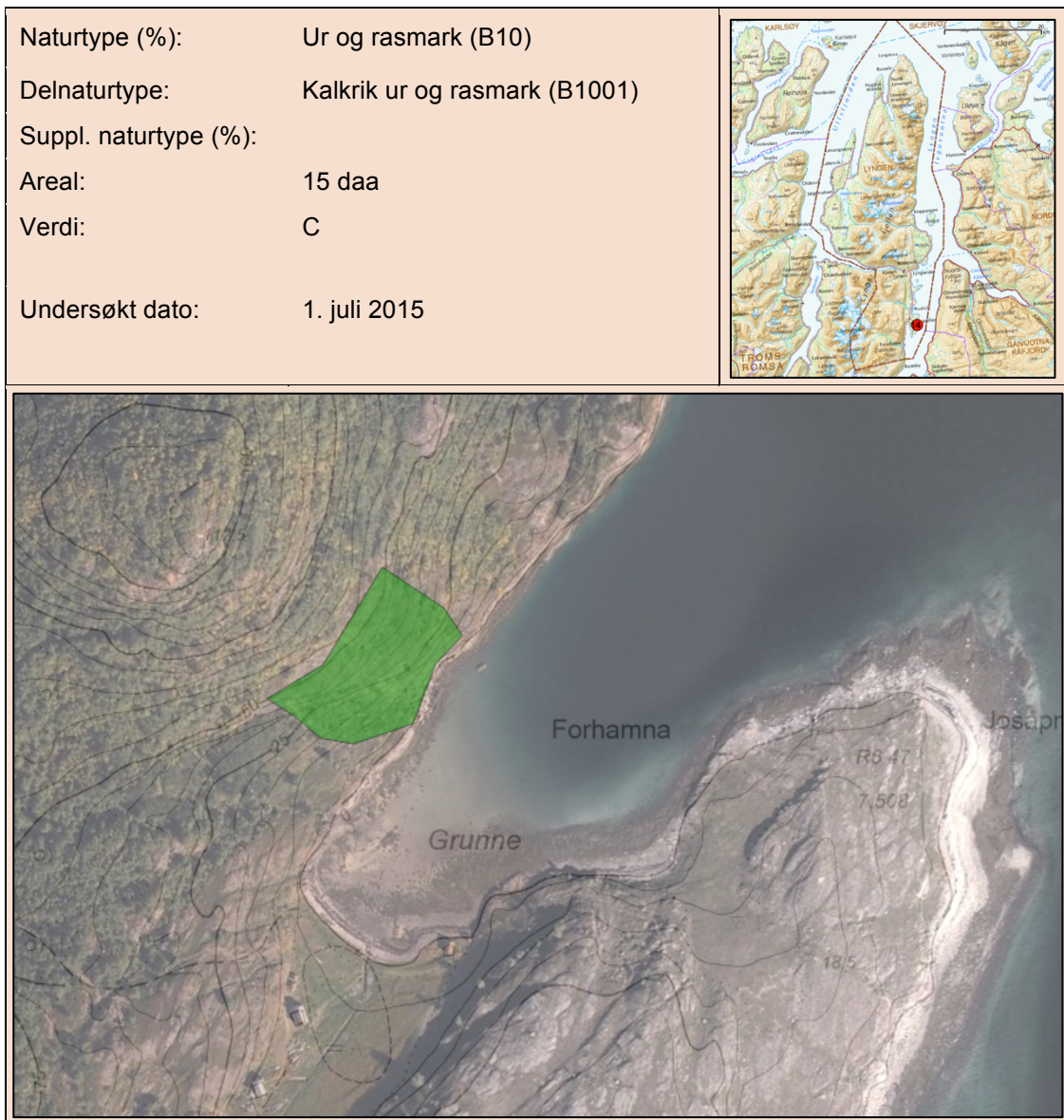
Skjøtsel og hensyn

Myra ivaretas best om den får stå urørt. Ytterligere drenering av myra må unngås.

Verdivurdering

Ingen rødlistede arter ble registrert. Tre arter indikerer ekstremrikmyr og åtte arter indikerer intermediær til rik myr. Myra er under skoggrensa, minimalt påvirka og over 50 daa i størrelse. Lokaliteten får derfor A-verdi.

9.14 Lokalitet 14. Forhamna

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 1. juli 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på østsida av Lyngenhalvøya, i Forhamna. Avgrensningen innbefatter hele rasmarka, men kun de nedre delene ble vurdert å være trygge nok til å undersøke. En del av steinblokkene og steinene i ura er sannsynligvis fra et dolomittområde som ligger høyere opp.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er ur og rasmark (B10) med utforming kalkrik ur og rasmark (B1001).

*Kalkrik ur og rasmark (B1001) med hengepiggefrø (*Lappula deflexa* - NT) ved Forhamna, Lyngen kommune. Foto: Gunn-Anne Sommersel.*

Artsmangfold

Det ble registrert kun to arter, hengepiggefrø (*Lappula deflexa* – NT) og flekkmure (*Potentilla crantzii*). Det er sannsynligvis flere arter i ura, men av sikkerhetshensyn ble den ikke nærmere undersøkt høyere opp. Flekkmure indikerer kalkrike forhold.

Bruk, tilstand og påvirkning

Ingen bruk eller påvirkning er sannsynlig. Tilstanden for lokaliteten er god.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Området er en del av et kystlandskap med åpne områder med kalkrike forhold fra Forhamna og videre sør til Pollneset.

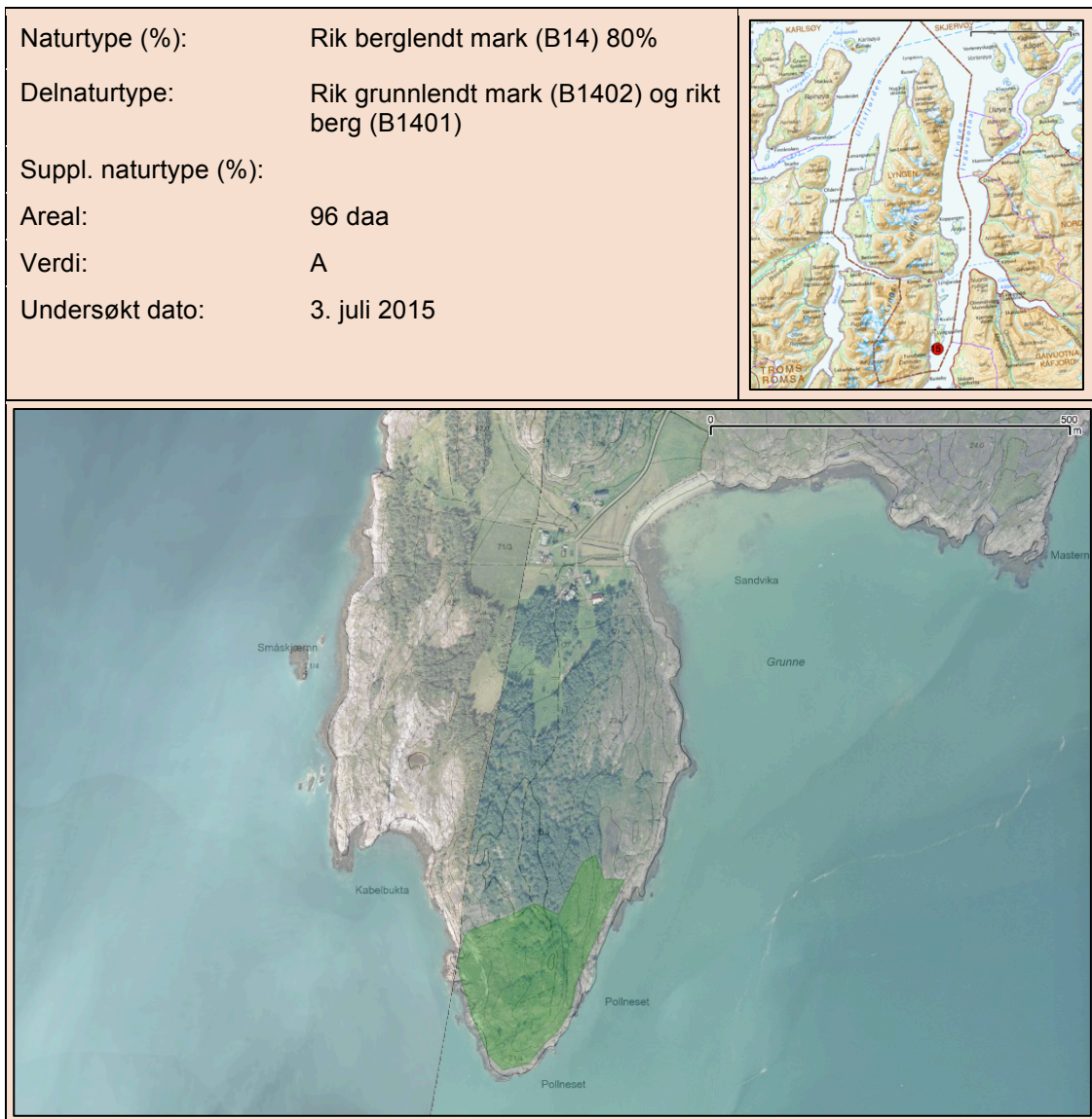
Skjøtsel og hensyn

Området ivaretas best om det får stå urørt.

Verdivurdering

En art i kategorien nær trua (NT) ble registrert. Forekomst av flekkmure kan indikere kalkrike forhold opp til KA5. Lokaliteten er forholdsvis liten. Lav vekt er oppnådd på to av parametrene. Vi vurderer det slik at lokaliteten er lokalt viktig (C-verdi).

9.15 Lokalitet 15. Pollneset

Innledning

I forbindelse med kartlegging av naturtyper i Lyngen kommune har Gunn-Anne Sommersel (Ecofact Nord) undersøkt området med tanke på å avgrense verdifulle naturtyper. Feltarbeidet ble utført 3. juli 2015.

Beliggenhet, avgrensing og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger på østsida av Lyngenhavøya, ytterst på Pollneset. Avgrensningen følger i hovedsak området med baserik grunn på Pollneset. Bergarten er Sagvanditt, fylkesstein for Troms. Sagvanditt inneholder en del magnesitt som har mye av de samme virkningene på plantelivet som bergarter med mye kalsium. Deler av området er noe kildepåvirket, mens andre deler består av tørr grunnlendt mark

1)Flekker av rik beitetørreng og rik beitemarkskant inn i mellom rik berglendt mark på Pollneset, Lyngen kommune. 2) Bleiksøte; 3) Marinøkkel; 4)Rødflangre, 5)Berglendt mark med rødflangre til høyre i bildet. Foto: Gunn-Anne Sommersel.

Naturtyper og delnaturtyper og vegetasjonstyper

Naturtypen er rik berglendt mark (B14) med utformingene rikt berg (B1401) og rik grunnlendt mark (B1402).

Artsmangfold

Fjellkattfot (*Antennaria alpina*), kattfot (*Antennaria dioica*), mjølbær (*Arctostaphylos uva-ursi*), nordlig setermjelt (*Astragalus alpinus arcticus*), blåmjelt (*Astragalus norvegicus*), bjørk (*Betula pubescens*), harerug (*Bistorta vivipara*), marinøkkel (*Botrychium lunaria*), røsslyng (*Calluna vulgaris*), blåklukke (*Campanula rotundifolia*), stivstarr (*Carex bigelowii*), hårstarr (*Carex capillaris*), buestarr (*Carex maritima*), taigastarr (*Carex media*), stolpestarr (*Carex nigra juncea*), bergstarr (*Carex rupestris*), beitestarr (*Carex viridula viridula*), fjellarve (*Cerastium alpinum*), vanlig arve (*Cerastium fontanum*), skrubbær (*Chamaepericlymenum suesicum*), sølvbunke (*Deschampsia cespitosa*), fjellpryd (*Diapensia lapponica*), lodnerublom (*Draba incana*), reinrose (*Dryas octopetala*), krekling (*Empetrum nigrum*), rødflangre (*Epipactis atrorubens*), dvergsnelle (*Equisetum scirpoides*), lappøyentrøst (*Euphrasia salisburgensis*), fjelløyentrøst (*Euphrasia wettsteinii*), rødsvingel (*Festuca rubra*), bleiksøte (*Gentianella aurea*), skogstorkenebb (*Geranium sylvaticum*), einer (*Juniperus communis*), engfrytle (*Luzula multiflora multiflora*), stormarimjelle (*Melampyrum pratense*), gjeldkarve (*Pimpinella saxifraga*), tettegras (*Pinguicula vulgaris*), strandkjempe (*Plantago maritima*), fjellrapp (*Poa alpina alpina*), osp (*Populus tremula*), flekkmure (*Potentilla crantzii*), norsk vintergrønn (*Pyrola grandiflora norvegica*), engsoleie (*Ranunculus acris*), rosenrot (*Rhodiola rosea*), teiebær (*Rubus saxatilis*), sørlig knoppsmåarve (*Sagina nodosa nodosa*), silkeselje (*Salix caprea sphacelata*), musøre (*Salix herbacea*), myrtevier (*Salix myrsinites*), rynkevier (*Salix reticulata*), gulsildre (*Saxifraga aizoides*), rødsildre (*Saxifraga oppositifolia*), bitter bergknapp (*Sedum acre*), dvergjamne (*Selaginella selaginoides*), fjellsmelle (*Silene acaulis*), blokkebær (*Vaccinium uliginosum*), fuglevikke (*Vicia cracca*), engfiol (*Viola canina*), fjell-lodnebregne (*Woodsia alpina*).

Bruk, tilstand og påvirkning

Området blir beitet av sau. Tilstanden for lokaliteten er god.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter ble registrert.

Del av helhetlig landskap

Området er en del av et kystlandskap med åpne områder med kalkrike forhold fra Forhamna og videre sør til Pollneset.

Skjøtsel og hensyn

Området bør fortsatt holdes i hevd med beite.

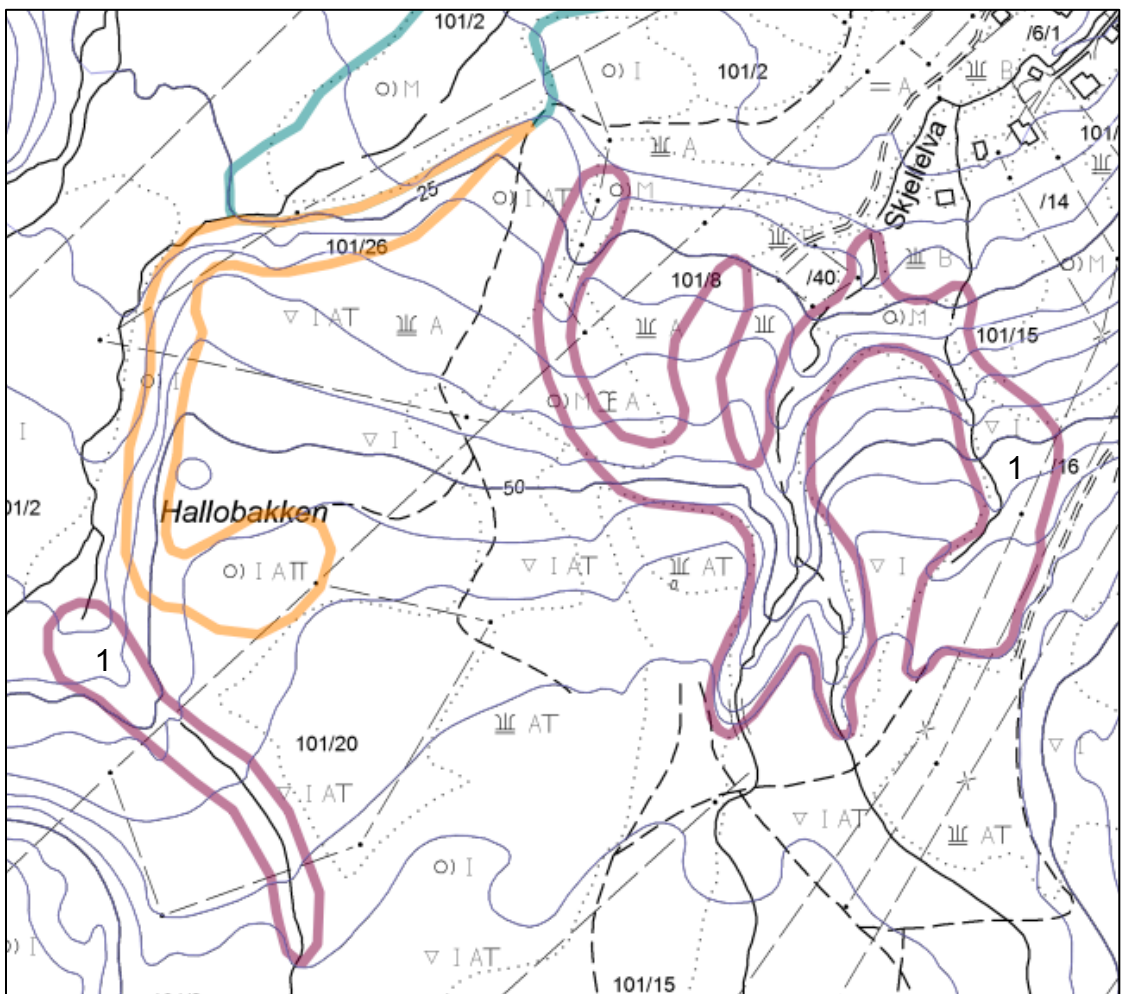

Verdivurdering

Området er stort, og er svært artsrikt. Det ble funnet en hel rekke arter som forbindes med åpen kalkrik mark i Nord-Norge (i sør er dette mer eksklusive fjellplanter). Forekomst av blant annet flekkmure kan indikere kalkrike forhold. Ingen rødlistede arter ble registrert, men lav og moser er ikke undersøkt. Det er lite gjengroingspreg og ingen fremmede arter ble registrert. Ingen fysiske inngrep, men noe sau på beite. Det siste bidrar til å holde flekker av naturbeitemark åpen. På det grunnlaget vurderer vi det slik at lokaliteten har høy vekt (A-verdi).

10 FAKTAARK FOR TIDLIGERE KARTLAGTE LOKALITETER

10.1 Lokalitet 1 – Koppangen 1

Naturtype (%):	B07 Ravinedal (70%)
Utforming:	B0706 – Ravinedal i marin leire med gjennomgående bekk
Supplerende naturtype (%)	B10 – Ur og rasmark (10%)
Utforming:	B1002 – Intermediær ur og rasmark
Verdi:	B
Undersøkt dato:	17. juli 2014
Areal:	Ca 30 daa

Innledning

Området ble undersøkt av Christina Wegener, Ecofact, 17. juli 2014 i forbindelse med konsekvensutredning for regulering av Koppangen.

Beliggenhet/avgrensning, naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger rett ovenfor bebyggelsen i Koppangen, nedenfor marin grense og på løsmasser fra både marine sedimenter og breelvsedimenter. Løsmassene virker å bestå hovedsakelig av sand og grus (breelvsedimenter), men i den østre delen skal sedimentene være marine. Berggrunnen under består av fyllitt og glimmerskifer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Hovednaturtypen er ravedal, tildels av utformingen ravedal i marin leire med gjennomgående bekk. Naturtypen består av flere små v-daler som skyldes utgraving av finkornige løsmasser, og sidene av dalene er flere steder rast ut. Vi har satt mosaikkandelen av rasmark til 10 %. Vegetasjonstypen er ung løvskog, hovedsakelig bjørk, men med noe innslag av andre treslag som rogn og or. Området har trolig tidligere vært holdt åpent ved beite.

Figur 1. Utsikt fra øvre del av skredpåvirket ravedal som går ned mot Koppangen. Foto: Christina Wegener

Artsmangfold

Ingen sjeldne eller rødlistede arter er registrert i området.

Bruk, tilstand og påvirkning

Ravinen er intakt bortsett fra helt nederst, og kulturlandskapet er preget av gjengroing.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter er registrert i området.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger i et område med boreal hei og naturbeitemark preget av gjengroing, og i et landskap med skredgroper og breelvavsetninger.

Skjøtsel og hensyn

Unngå bakkeplanering og andre terrenginngrep.

Verdivurdering

Ifølge kriterier for verdisetting (Miljødirektoratet 2014) får lokaliteten en **B-verdi – viktig**, basert på størrelse og inngrepsstatus. Den oppnår terskelverdi på størrelse (>500 m lang), og ravinesystemet er uten inngrep bortsett fra helt nederst. Ravinesystemet ligger i et landskap med skredgroper og breelvavsetninger, men er ikke tilstrekkelig stort og velutviklet til at vi vurderer det til svært viktig. Bare de østre delene av ravinesystemet er ifølge NGU på marine avsetninger, mesteparten er på breelvsedimenter (men nedenfor marin grense), noe som etter det vi forstår trekker verdien ned. Raviner er klassifisert som sårbare (VU) i Norsk rødliste for naturtyper 2011.

10.2 Lokalitet 2 – Koppangen 2

Naturtype (%):	B10 – Ur og rasmark
Utforming:	B1002 – Intermediær ur og rasmark
Verdi:	C
Undersøkt dato:	17. juli 2014
Areal:	Ca 11 daa

Innledning

Lokaliteten ble avgrenset fra flyfoto i forbindelse med konsekvensutredning for regulering av Koppangen. Området ble befart 17. juli 2014 av Christina Wegener, Ecofact.

Beliggenhet/avgrensing, naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger rett ovenfor bebyggelsen i Koppangen, nedenfor marin grense og på løsmasser fra breelvsedimenter. Løsmassene består hovedsakelig av sand og grus. Lokaliteten er nord- og vestvendt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Naturtypen er ur og rasmark, av utformingen intermediær ur og rasmark.

Artsmangfold

Ingen sjeldne eller rødlistede arter er registrert i området. Artsmangfold ble ikke undersøkt under befaringen.

Bruk, tilstand og påvirkning

Raspåvirket område uten særskilte inngrep.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter er registrert i området.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger i kanten av en elvedal og opp mot et område med boreal hei og naturbeitemark preget av gjengroing, og i et landskap med raviner, skredgroper og breelvavsetninger.

Skjøtsel og hensyn

Unngå terrenginngrep og masseuttak.

Verdivurdering

Lokaliteten får minst en **C-verdi – lokalt viktig** – da den oppnår middels vekt for størrelse, og minst terskelverdi på kalkrikhet (jf kriterier for verdisetting, Miljødirektoratet 2014). Artsmangfold bør sjekkes dersom inngrep er aktuelt her.

10.3 Lokalitet 3 – Koppangen 3

Naturtype (%):	F21 – Flommarksskog (50%)
Utforming:	F2101 – Flompåvirket oreskog
Verdi:	C
Undersøkt dato:	17. juli 2014
Areal:	Ca 18 daa

Innledning

Området ble undersøkt av Christina Wegener, Ecofact, 17. juli 2014 i forbindelse med konsekvensutredning for regulering av Koppangen.

Beliggenhet/avgrensing, naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger rett ovenfor bebyggelsen i Koppangen, nedenfor marin grense og på løsmasser fra både marine sedimenter og breelvsedimenter. Berggrunnen under består av fyllitt og glimmerskifer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Hovednaturtypen er flommarksskog (F21) av utformingen flompåvirket oreskog (F2101).

Artsmangfold

Vi har ikke gjort funn av rødlistede eller sjeldne arter her.

Bruk, tilstand og påvirkning

De siste par somrene har plutselig vannutslipp fra oppdemmet bresjø (jøkullaup) medført at store mengder løsmasser har blitt gravet ut og flyttet på av vannmassene. Også større steiner har blitt flyttet på og dekker stedvis skogbunnen. For å sikre bebyggelsen mot framtidige hendelser med jøkullaup var NVE på befaringstidspunktet i gang med å lage en høy flomforbygning langs elva, og inngrepene i den forbindelse så ut til å bli store.

Kartavgrensningen er basert på flyfoto tatt før disse inngrepene, og bør derfor justeres når nye flyfoto er tilgjengelige.

Fremmede arter

Noe innplantet gran ble registrert i området.

Del av helhetlig landskap

Lokaliteten ligger i en elvedal med bratte, skredpåvirkede sider.

Skjøtsel og hensyn

Ta vare på restene av skogen.

Verdivurdering

Lokaliteten får en **C-verdi – lokalt viktig** – da den oppnår middels vekt for størrelse, men lav vekt på de andre parameterne (arts mangfold, habitatkvalitet og påvirkning, jf kriterier for verdisetting, Miljødirektoratet 2014).

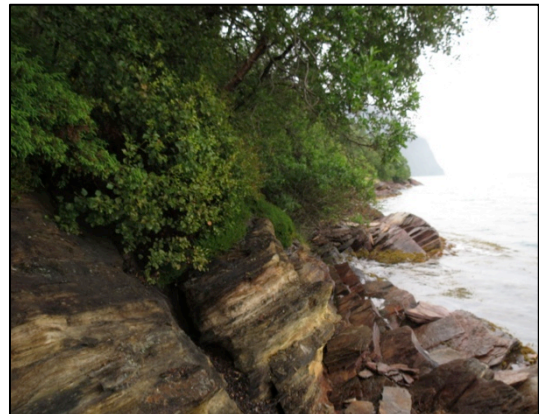

Figur 2 Flommarksskog i Koppangen, nylig utsatt for Jøkullaup – plutselig vannras fra oppdemmet bresjø. Foto: Christina Wegener

10.4 Lokalitet 4 – Koppangen 4

Naturtype (%):	F04 – Rik boreal løvskog (60%)	
Utforming:	F0406 – Rik løvskog i lisode	
Supplerende naturtype (%):	F07 – Gammel boreal løvskog (30%)	
Utforming:	F0705 – Gammel løvblandingsskog	
Verdi:	B	
Undersøkt dato:	17. juli 2014	
Areal:	Ca 25 daa	

Figur 3 Rik løvskog i lia ned mot stranda i søndre del av planområdet. Fotos til høyre: Christina Wegener

Innledning

Området ble undersøkt av Christina Wegener, Ecofact, 17. juli 2014 i forbindelse med konsekvensutredning for regulering av Koppangen.

Beliggenhet/avgrensing, naturgrunnlag:

Lokaliteten ligger i østvendt lise ned mot sjøen, og grenser mot kulturlandskap i nord. Berggrunnen består av glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt, overdekket med et tynt humus/torvdekke.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper

Hovednaturtypen er rik boreal løvskog av utformingen rik løvskog i lise. En god del av skogen (ca 30 %) er såpass gammel at den kan klassifiseres som gammel boreal løvskog av utformingen gammel løvblandingsskog. Det er snakk om en frodig løvblandingsskog med boreale treslag som or, rogn og svartvier, selje, og grove, gamle bjørk av store dimensjoner. Mye død ved særlig i søndre del av lokaliteten. Enkelte steder er vegetasjonen sivevannspåvirket eller med sumppeg.

Artsmangfold

Rik og frodig vegetasjon dominert av høgstauder som skogstorkenebb, vendelrot, bringebær, mjødurt, skogstjerneblom, skogburkne, sumphaukeskjegg, kvitbladtistel, enghumleblom, skogrørkvein. Vi har ikke gjort funn av rødlistede eller sjeldne arter.

Bruk, tilstand og påvirkning

Skogen er påvirket av vei mot vest og kanteffekt fra kulturlandskapet i nord.

Fremmede arter

Ingen fremmede arter er registrert i området.

Del av helhetlig landskap

En såpass stor, rik og intakt eldre løvskogli som går helt ned til sjøen er ikke vanlig.

Skjøtsel og hensyn

Unngå hogst og andre inngrep.

Verdivurdering

Lokaliteten får en **B-verdi – viktig** – da den oppnår middels verdi på størrelse, habitatkvalitet, artsdiversitet og påvirkning (jf kriterier for verdisetting, Miljødirektoratet 2014). Også som gammel boreal løvskog oppnår lokaliteten B-verdi. Siden vi ikke har funnet rødlistearter er dette basert på skjønn om potensiale for å finne rødlistearter ut fra habitatkvalitet. Verdien trekkes opp av at skogen er intakt ned mot sjøen, og av at

den stedvis har sump-/kildpreg. Rik boreal frisk løvskog (DD) og fjæresone-skogsmark (NT) står på Norsk rødliste for naturtyper 2011.

10.5 Lokalitet 5 – Gjerdelva: Lokalitet med gråor-heggeskog

Innledning

Lokaliteten ble avgrenset i forbindelse med tilleggsutredning av biologisk mangfold langs Gjerdelva som en del av prosessen med småkraftutbygging i elva. Området ble befart av Bente Sved Skottvoll (Ecofact) den 1. juli 2013.

Beliggenhet/avgrensing, naturgrunnlag:

Naturtypen avgrenses mot Fv 91 i nord og bosettings- og industriområde i øst. Mot sør grenser naturtypen mot en annen verdifull naturtype av høgstaude-bjørkeskog og noe middels rik myr. Avgrensingen er en fortsettelse av eksisterende avgrensing i Naturbase av naturtypen gråor-heggeskog langs Gjerdelva vestover fra Breiveihompen. Området er flompåvirket, men lite partikler i elva gjør at større banker med finsedimenter er fraværende. Elva deler seg imidlertid i flere mindre løp, som fletter med hovedløpet. Flere mindre, grunne bekker med fint substrat finnes på flaten mellom hovedløpet og fjellfoten mot sør. Berggrunnen i området består av granitt og svovelførende fyllitt, som gir surt substrat. Løsmassene i området er både elveavsetninger, forvittringsmateriale og tynne morenematerialer. Den tilgrensende tidligere avgrensede gråor-heggeskogen har derimot grønnstein og grønnskifer i berggrunn og løsmassene skredmateriale, og kan derfor ha mer næringsrikt substrat.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Dette er gråor-heggeskog, av utformingen flommarkskog (C3a – høgstaude-strutseving).

Artsmangfold:

Rundt elva finnes gråor, bjørk, silkeselje, hegg, rogn, istervier, grønn- og svartvier og andre vierarter, mens bringebær, skogstorkenebb, skogstjerneblom, vendelrot, mjøduert, turt, skogrørkvein, skogsnelle, strutseving og skogburkne er dominerende i feltsjiktet. Sumphaukeskjegg, fjelltistel, kvitbladtistel, kvann og engsyre forekommer også. Trolig har området størst potensiell verdi for lav og vedboende sopp, knyttet til gråor og rogn, men ingen sjeldne eller verdifulle arter i disse gruppene er foreløpig registrert.

Påvirkning/bruk, trusler, fremmede arter:

Lokaliteten er en del av et beiteområde med lang hevd, men beitepåvirkningen i området er lite synlig. To kjerre- eller traktorveier går gjennom området, men er i stor grad gjengrodd. På Breiveihompen er det ikke flompåvirkning og her finnes i stedet

åpen eng. Ved utbygging av småkraftverk i elva planlegges slipp av avløpsvann fra kraftstasjonen like ovenfor tidligere avgrensing av gråor-heggeskogen øst for Breiveihompen. Gråor-heggeskogen ovenfor dette slippstedet vil imidlertid oppleve lavere vannføring enn vanlig i flomperioder.

Verdivurdering:

Lokaliteten får verdi B. Lokaliteten er sammenhengende og strekker seg sør mot foten av fjellet der den går over i storbregne og lågurt-småbregneskog. På denne flaten forekommer flere stille, grunne småbekker som gjør at naturtypen også fortsetter i en viss avstand fra selve elveløpet. Skogen har ett visst kontinuitetspreg, med middels dimensjonert bjørk og større dimensjonert gråor. Noe stående død ved og læger finnes. Gitt tid til utvikling har skogen potensiale noe potensiale for å utvikle høyere diversitet og herunder enkelte rødlistede arter av lav og vedboende sopp.

Skjøtsel og hensyn (bevaringsmål):

Det beste for det biologiske mangfoldet er at området forblir upåvirket av menneskeskapt fysiske forstyrrelser og at hevd fortsetter som før.

10.6 Lokalitet 6 – Gjerdelva: Lokalitet med kilde og kildebekk under skoggrensen

Innledning

Lokaliteten ble avgrenset i forbindelse med tilleggsutredning av biologisk mangfold langs Gjerdelva som en del av prosessen med småkraftutbygging i elva. Området ble befart av Bente Sved Skottvoll (Ecofact) den 1. juli 2013.

Beliggenhet/avgrensing, naturgrunnlag:

Naturtypen forekommer fragmentarisk i omkringliggende naturtyper av fattigmyr, sumpskog og lyng- og småbregneskog med bjørk eller gran som dominerende treslag. Området ligger mellom verdifulle områder av gråor-heggeskog og begynnende stigning mot fjellet Gjerdaksla i retning Huldberget. Noe middels rik myr finnes mot nord-vest, men er ikke tilgrensende. Berggrunnen i nordøstre halvdel av området består av kvartsitt, granitt og svovelførende fyllitt, som kan gi surt substrat. Løsmassene i området består hovedsakelig av tynne morenematerialer.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper:

Dette er kilde og kildebekk under skoggrensa, av utformingen fattig kilde (N1c – Kildemose-kaldnikke).

Artsmangfold:

Bekken er bare stedvis åpen, og ellers er bunnsjiktet tettvokst av ulike moser. Her finnes blant annet teppekildemose og grannkildemose. Feltsjiktet domineres av bekkeblom, men stjernesildre er også utbredt sammen med setermjølke, sølvbunke og engsnelle. Tresjiktet langs kilden og kildebekken domineres av bjørk, men også rogn, istervier og silkeselje var tilstede.

Påvirkning/bruk, trusler, fremmede arter:

Lokaliteten er en del av et beiteområde med lang hevd, og kulturpåvirkningen i området rundt er noe synlig. Selve området synes lite påvirket. Ved utbygging av småkraftverk i elva planlegges rørgata og kraftstasjon i en viss avstand vest for kilden, men dette vil ikke påvirke kilden med mindre inngrepene fører til at området dreneres. Terrengkjøring bør unngås i nærheten av dette området, da det kan medføre drenering og ødelegge mosedekket.

Verdivurdering:

Lokaliteten får verdi C. Lokaliteten er liten, men godt utviklet og ser ut til å være stabil.

Skjøtsel og hensyn (bevaringsmål):

Det beste for det biologiske mangfoldet er at området forblir upåvirket av fysiske inngrep og at hevd fortsetter som før.

11 KILDER

Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper – Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13, 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Fremstad, E. & Moen, A. (red.) 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. – NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. bot. Ser. 2001-4: 1-231.

Fremstad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12: 1-279.

Lid, J. og Lid, D.T. 2007. Norsk flora. Oslo: Det norske samlaget.

Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.

Miljødirektoratet 2015. Kartlegging av naturtyper på land og i ferskvann:
<http://www.miljodirektoratet.no/no/Tema/Miljoovervakning/Kartlegging-av-natur/Kartlegging-av-naturtyper/Naturtyper-pa-land-og-i-ferskvann/>

Moen, A. 1988. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.

Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. Artsdatabanken, Trondheim

Skottvoll, B. S. 2013. Småkraftverk i Gjerdelva, Lyngen - Tilleggsundersøkelse av moser, lav og naturtyper. [Ecofact rapport 279](#), 21 s.

Spikkeland, O.K. 2008. Gjerdelva kraftverk, Lyngen kommune. Verknadar på biologisk mangfold. Ole Kristian Spikkeland Naturundersøkelser. Rapport. 27 s.

Wegener C 2015 Reguleringsplan for Koppangen, Lyngen kommune: Konsekvensutredning naturmangfold. [Ecofact rapport 457](#), 23 s

www.artsdatabanken.no

www.naturbase.no